SZABADSÁG
LIBERTY

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában.—Megjelenik minden nap

NO. 274. SZÁM. HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, csütörtök, 1922 november 23. THIRTY-FIRST YEAR EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

NAGY EREDMÉNYEKET REMÉLNEK A NEMZETEK KIKÜLDÖTTJEI A LAUSANNEI KONFERENCIÁTÓL

A megnyitó ülésen a szónokok annak a hitüknek adtak kifejezést, hogy ez a konferencia fogja meghozni a világbékét.

TITKOSAK LESZNEK A TÁRGYALÁSOK.

A külföld azt hiszi, hogy Amerika uj európai politikát kezd meg a konferencián.

LAUSANNE, nov. 21. — A közel keleti békekonferencia első ülését hétfőn délután háromnegyed négy órakor nyitották meg. Ezen a rövid és formális ülésen a szónokok azt a reményüket fejezték ki, hogy a lausannei békekonferencia munkájából fog kialakulni a világ békéje.

Ezt az érzést fejezte ki Haab svájci elnök, a békekonferencia első, teljes ülésének elnöke és ezzel az érzéssel foglalkoztak Lord Curzon angol külügyminiszter és Ismet pasa, a török nacionalisták megbizottja válaszaikban. A hétfői ülés mindössze fél óráig tartott és kedden délelőtt kezdi meg a konferencia igazi munkáját.

Richard Washburn Child római nagykövet és Joseph C. Grew svájci meghatalmazott miniszter, az Egyesült Államok két főképviselője a hallgatóság első sorával szemben Poincare miniszterelnök mellett foglalták helyet. Az amerikai képviselőket tüntető melegséggel fogadták a többi országok megbizottjai.

A gyülés világraszóló jelentőségét főleg két körülmény adta meg. Az egyik az, hogy az Egyesült Államok elöreláthatólag tevékeny részt fog venni a konferencia tárgyalásaiban, amit a külföldi államok megbizottai ugy fognak fel, mint Amerika uj európai politikájának első lépését. A másik körülmény vitszont az volt, hogy Japán is nagy számu delegációval képviselteti magát Lausanne-ban.

Venizelos, Görögország megbizottja, aki Mussolini miniszterelnök oldalán kapott helyet mozdulatlanul hallgatta Ismet pasa vádjait, hogy a görög hadsereg, minden ok nélkül, rendszeresen elpusztitotta Törökország határvidékeit, ugy, hogy egy millió ártatlan török lett hontalan, éhes vándorrá.

A török nép, mondotta Ismet, békét kiván, de a tartós békének a népek szabadságának és függetlenségének kölcsönös tiszteleten kell alapulnia. Ismet pasa alig érthető franciasággal beszélt, de néhányan mégis kivették annak a nyilatkozatának szavait, amelyben kijelentette, hogy "a világháboru fegyverszünetet négy évvel ezelőtt a wilsoni elvek s az azokba vetett hit alapján kötötték meg."

Lord Curzon beszédében azt a kivánságát fejezte ki, hogy "ez legyen az utolsó békekötés." A külügyminiszter szerint Anglia teljes lélekkel támogatja ezt az ügyet.

Ugy hirlik, hogy Poincare, Curzon és Mussolini teljes mértékü megegyezést kötöttek a konferencia megnyitása előtt s ennek az egyezségnek megünneplésére a francia delegáció hétfőn este hatvan teritékes ántánt vacsorán látta vendégül az olasz és az angol megbizottakat.

A szövetségesek egyébként kijelentették, hogy a konferenciáról küldött sajtóudósításokat egy külön erre a célra megszervezett hivatal utján ellenőrizni fogják. Ugyanekkor a szövetségesek ugy nyilatkoztak, hogy amig a konferencia első ülése a nyilvánosság jegyében folyt le, a többi ülésekről kizárják a hallgatóságot. A szövetségesek ezzel ujra visszatértek a titkos diplomáciához.

$7,000 ÁRA APRÓPÉNZRE TALÁLTAK LEÁNYAI.

SEDALIA, Mo., nov. 21. — Morgan Pummil két leánya, akik elhunyta után, $7,000-t találtak egy kanesóba rejtve csupa penny, nickel, dime és ezüst dollárból a füstölő ház alá rejtve.

$10,000-T AJÁNL FEL JÓ ALTATÓ SZERÉRT.

NEW YORK, nov. 21. — Jack Britton, volt könnyü középsulyu bajnok $10,000 jutalmat ajánl fel bárkinek, aki oly gyógyszert rendel a számára, mely elaltatja. Álmatlanságban szenved már egy év óta. Britton szerint, "idegbaja az oka, a husz évi training tulsoknak bizonyult" s bár nem számit a bajnokságra, azt hiszi, hogy még jól értene az ökölviváshoz, csak ki tudná aludni magát. Ellenesetben le kell róla mondania. Britton közel 38 éves most.

DAVIS KORMÁNYZÓ EURÓPAI KÖRUTRA MEGY.

COLUMBUS, O., nov. 21. — Davis kormányzó szolgálati határidejének lejártával több havi európai körutra készül, bizalmasainak értesülése szerint. Habár a kormányzó erről még végleges nyilatkozatot nem tett, azt mondják, hogy három hónapot szándékozik a kontinensen és az angol szigeteken eltölteni.

A KU KLUX KLAN CSUF ÜZELMEI

Louisiana állam kormányzójának tanácskozása Harding elnökkel és Daugherty igazságügyminiszterrel a Ku Klux Klan garázdálkodásainak megakadályozása érdekében.

WASHINGTON, nov. 21. — A tegnapi nap folyamán John H. Parker, Louisiana kormányzója, A. V. Coco, az állam igazságügyi departmentjének feje, Harding elnök és Daugherty igazságügyminiszter tanácskozást folytatták egymással a Ku Klux Klan louisianai müködését illetőleg. A tanácskozás eredményeképen az állam kormányzója ugy határozta el, hogy az állami hatóságok minden szövetségi segitség nélkül megindítják a kampányt a Ku Klux Klan ellen.

Parker kormányzó az elnöknek és az igazságügyminiszternek kimerítő jelentést tett a Ku Klux Klan louisianai müködéséről, de ugy látszik sem az elnök, sem pedig az igazságügyminiszter nem látta annyira komolynak a helyzetet, hogy a szövetségi közbenjárás szükségességét favorizálták volna. A tanácskozás végeztével Daugherty igazságügyminiszter az elnök megbizásából a következő nyilatkozatot jelentette meg:

"A jelekből következtetve Louisiana állam maga képes felvenni a harcot a Ku Klux Klan ellen. Eszerint a kormány egyelőre nem tehet, mintha biztosithatja az állam kormányzóját arról, hogy mihelyst szövetségi közbenjárásra szükség lesz, az állami hatóságok számithatnak szövetségi támogatásra."

Ezt a nyilatkozatot Parker kormányzó a következővel egészitette ki:

"Louisiana felelős kormánya, függetlenül a kiadásoktól és esetleges következményektől, alapos vizsgálat tárgyává fogja tenni a Ku Klux Klan eszközeit és megengedhetetlen müködését.

Jelentést kaptunk bizonyos terrorisztikus intézkedésekről és cselekedetekről s kötelességünknek tartjuk, hogy az efajta törvényellenes eljárásnak elejét vegyük.

Az állam és nemzet törvényeit minden körülmények közepette tiszteletben kell tartani."

Parker kormányzó a leghatározottabban tagadja azt, hogy a Ku Klux Klan befolyása anynyira terjedt Louisianában, hogy a hatóságok ellenőrzése sem tudja megakadályozni.

FIGYELMEZTETÉS OLASZORSZÁGNAK

Az olaszoknak fizetni kell, ha támadó politikát folytatnak.

LONDON, nov. 21. — A Daily Herald diplomáciai tudósitója azt állitja, hogy Washburn Child az Egyesült Államok római nagy követe interviut folytatott Mussolini miniszterelnökkel s ez alkalommal azt "tanácsolta" a fasista vezérnek, hogy ne fogadjon el olyan adriai politikát, amely "zavaró eseményeket idéz het fel." Az angol lap szerint Child e tanácsa után kifejtette, hogy az Egyesült Államoknak kölcsönei visszafizetését kellene sürgetnie, ha a fasisták támadó külügyi politikát kezdeményeznének.

MEGAKADÁLYOZTÁK CUNO KISÉRLETEIT

Az egyesült szocialisták ellenkezése folytán a csaknem egy hetes német kormányválságot nem lehet megoldani. — A kancellárjelölt talán pártonkivüli kormányt alakit.

BERLIN, nov. 21. — Csaknem egy teljes hét mult el azóta, hogy a Wirth kormány lemondott; de a német kormányválság ma is távol áll még a megoldástól.

Amikor Cuno kancellárjelölt elfogadta a kormányalakitás feladatát, azt hitte, hogy a miniszteri tárcákat hétfőig csaknem teljes egészükben kioszthatja. De közben olyan nehézségek merültek fel, hogy ugy lehet, teljességgel visszaadja megbizatását Ebert elnöknek.

A kancellárjelölt olyan kormány megalakitását tervezte, a mely középpártokból és az egyesült szocialistákból állott volna. E tervének megvalósitását az egyesült szocialisták pártja hiusitotta meg, amely végrehajtó bizottságának utján ugy határozott, hogy egyetlen miniszteri tárcát sem fogad el abban a kabinetben, amelyben a nagyipar képviselői is helyet kapnak. A szocialisták ellenkezése azon alapszik, hogy érzik, hogy egy kormányba kerülten kénytelenek volnának a nagyiparral tárgyalásokba bocsátkozni.

Cuno most már vagy teljesen feladja kisérleteit, vagy pedig pártonkivülieklből összeállitott kormányt alakit abban a remény ben, hogy igy megnyerheti a középpártok és esetleg nacionalisták támogatását. Az ilyen kormány megalakitása azonban kétségtelenül zavarokra vezetne, mert Cunonak 200 egyesült szocialista és kommunista képviselővel kellene megküzdenie a birodalmi gyülésben.

HARDING ÜZENETE A TENGERHAJÓZÁS SEGÉLYEZÉSÉRŐL

Harding elnök határozott hangu üzenetben fordul a kongresszushoz, amelyben ama reményének ad kifejeést, hogy a kereskedelmi flotta támogatására vonatkozó törvényjavaslatot elfogadja. — Az amerikai kereskedelmi hajózás fontossága. — Miért szükséges ennek a törvényjavaslatnak elfogadása?

WASHINGTON, D. C., nov. 21 — Harding elnök a kongresszushoz intézett üzenetében a leghatározottabban állást foglalt az adminisztráció ama ellenfelei ellen, akik a hajók állami segélyére vonatkozó törvényjavaslatot meg akarják buktatni. Üzenetében megjegyzi, hogy soha törvényjavaslatot annyi ellenséges indulattal nem kezeltek a kongresszusban, mint ezt, mindamellett reméli, hogy az ország érdekében a törvényjavaslat mégis törvényerőre fog emelkedni.

Az elnök üzenetében hangoztatja, hogy a kongresszus a törvényjavaslatot illetőleg három uton haladhat. Az egyiket alkotó utnak nevezi, amely Harding szerint abban állana, hogy a kongresszus elfogadjá a törvényjavaslatot azzal a tudattal, hogy ezzel szolgálatot tesz nemcsak az amerikai kereskedelmi hajóhadnak, nemcsak magának Amerikának, hanem az egész világnak. A másikat "ellenzéki" utnak nevezi, amelynek lényegét abban látja, hogy a hajózási viszonyok megmaradnak jelenlegi keretükben, a deficit mindinkább nevekednék s végül is olyan helyzetbe kerülne az amerikai kereskedelmi hajóhad, amelylyel Amerikának igazán nem lehet elbüszkélkednie. A harmadik s legvégzetesebb utat pedig "destruktiv"-nek nevezi az elnök, amelynek lényegét ugy jelöli ki, hogy a kongresszus egyáltalában nem veszi figyelembe az amerikai hajózás, a kereskedelmi hajóhad szükségességét, jelentőségét a nemzet életében s ugy tér napirendre felette, mintha nem is az ország érdekeiről lenne szó.

"Feltétlenül szükséges — mondja az elnök a többi között üzenetében, — hogy a kongresszusnak a három ut közül valamelyiket választania kell. Elképzelhetetlen, hogy az amerikai nép, vagy a képviselete, amelyet kongresszusnak nevezünk, magáévá tegye a destruktiv vagy az ellenzéki álláspontot. Elképzelhetetlen, mert hiszen az amerikai nép nem akarhatja azt, hogy a pénzügyminisztérium a tökeletlen hajózási rendszerből kifolyólag deficittel dolgozzék."

Harding elnök üzenetében azt is hangoztatja, hogy a törvényjavaslatot nem szabad "államsegély"-nek minősiteni, hanem igenis a kormánytól szükségszerüleg megnyilvánuló támogatásnak olyan értelmében, mint ahogy igyekszik finanszirozni az utakat, a csatornákat s egyébb közszükségleti eszközöket és intézményeket.

Üzenetében kiterjeszkedett az elnök általában az amerikai kereskedelmi hajóhad történetére. Utal arra, hogy a kereskedelmi hajóhad három billió dollárjába került a nemzetnek. Amikor elnöki müködését megkezdte, a hajóhad havi deficitje 16,00,000 dollárra rugott s eddigi müködésével sikerült elérnie azt, hogy a deifeit havonként immár csak négy millió dollára rug.

De ennek az állapotnak is meg kell szünnie. Olyan viszonyokat kell teremteni az amerikai kereskedelmi hajóhadban, hogy teljesen deficit nélkül dolgozzék. S hogy ez megtörténhessék, ez a kongresszus feladata.

A MEGREGULÁZOTT BAJOR FASCISTÁK

A vasut köztársasági vezetősége nem vette vonatra a fascistákat, akik igy nem tudták megbosszulni magukat két hét előtti regensburgi vereségükért.

MÜNCHEN, nov. 21. — A vasutak köztársasági vezetősége megakadályozta a bajos fascistákat abban, hogy Regensburgba utazzanak s ott megbosszulják azt a vereséget, amelyet két hét előtt a munkásoktól kaptak. A vasutak vezetősége kereken megtagadta a fasicista csapatok elszállitását.

A müncheni fascisták, Hitler kapitány vezetése alatt ekkor tüntető felvonulást rendeztek és a városon át főhadiszállásuk elé meneteltek. Felvonulásuk közben különös gonddal csak a külvárosi utcákat keresték fel, mert egyáltalán nem voltak bizonyosak abban, hogy a belváros utvonalain milyen fogadtatásban részesülnek.

A fascisták századonként vonultak fel s minden egyes század azt a régi tengerészeti jelvényt hordozta, amelyet az emlékezetes berlini Kapp-puecs alkalmával használtak.

A tüntetők megtámadták azokat a tömegeket, amelyek nem viseltettek irántuk osztatlan rokonszenvvel. Gyakran hangzottak fel a tömegben ilyen és hasonló megjegyzések: "Hitler a legnagyobb gazember a világon." — "A zsidókat sem lehet mindenben okolni a mai állapotokért."

Hitler ezután a fascista főhadiszállás épülete előtt beszédet intézett hiveihez. A beszéd a régi, német katonatisztek csipős és erélyes stilusára emlékeztetett és a szónok közben-közben maró megjegyzésekkel rohant ki a zsidók ellen.

Hitler csapatainak tulnyomó részét egészen fiatal emberek teszik ki s csak elvétve látható közöttük egy-egy deresedő férfi, aki lépést próbál tartani a fiatalokkal.

MEGÖLTE A KUTYÁJA ÁLTAL ELSÜTÖTT PUSKA.

KNOXVILLE, Tenn., nov. 21. — Clyde Byrd 16 éves fiu vadászni volt kutyájával s fegyverét a földre támasztotta. Vadászkutyája közelökben ugrált s rálépett a fegyver ravaszára, mire az elsült s lövege a fiu nyakába furódott. Sérülése halálos volt.

KERTI ÉTKEZŐ-PALOTÁBAN RABOLTAK EL $5,000-T.

CHICAGO, nov. 21. — Öt fegyveres bandita látogatott el a Green Mills Gardens chicagoi étkező palotába kora hajnalban s annak egyik tulajdonosát a jégszekrénybe zárva, felrobbantották az acélpénzszekrényt, s annak $5,000 készpénz tartalmával együtt nyomtalanul eltüntek.

VÁD ALÁ HELYEZTÉK A KÉT MÉREGKEVERŐT.

CHICAGO, nov. 21. — Mrs. Klimek és unokanővére Mrs. Nellie Sturmer vád alá helyeztettek három ember megmérgezése miatt. A három ügyben tettestársként helyeztettek vád alá s a vizsgálatot vezetők azzal vádolják őket, hogy ezenkivül legalább még 17 ember életét oltották ki, ezek között több férjüket is.

LOVA KIADTA PÁRÁJÁT AZ AUTÓRONCS LÁTTÁRA.

PORT CLINTON, nov. 21. — Silas Perkins farmer megállitotta szekerét a Day Shore roadon, hogy megtekintse az útmenti gödörbe belefordult autónak ronesait. Lova is megvetéssel nézegette, s tán attól félt, hogy halálos ellenségének mentésére hajtják, mert ijedtében lefeküdt az uton, s pár pillanat alatt csendesen kimult. Állitólag szivbaja ölte meg.

ANNIE McSWINEY A BÖRTÖN KAPUJÁNÁL

Már négy napja étlen, szomjan szenved a Mt. Joy börtön közelében, mig a nővére benn a börtönben folytatja a kinzó éhségsztrájkot.

DUBLIN, nov. 21. — Annie MacSwiney, a martirhalált halt corki polgármester huga immár négy napja étlen, szomjan, fázva áll a Mt. Joy börtön kapuja előtt abban a reményben, hogy éhségsztrájkba ment Mary nevü nővérét megláthatja. Nővére már tizenhat napja nem hajlandó ételhez nyulni a hatóságok elleni tüntetése és megvetése kifejezésképen.

A heroikus Annie MacSwiney valóban siralmas és megrendítő látványt nyujtott annak, aki a mai nap folyamán láthatta. Egy széken ül a börtön kapuja előtt, s körülötte néhány ir nő, aki rokonszenvezik vele és azzal az ügygyel, amelyet képvisel.

Annie MacSwiney barátnői Szüz Mária képet szegeztek a börtön falára, ugy hogy a szegény, áldozatkész, eszmét szolgáló nő erőt merithessen belőle.

— Ha megengedik, hogy Mary nővéremet meglátogathassam, akkor eltávozom innen — mondotta — de mindaddig, amig ezt nem engedik meg, itt maradok. Szenvedek, igaz, föként nagy kinokat érzek a fejemben, de az ügyért hajlandó vagyok életemet is feláldozni.

Ha meghalok, áldozata leszek annak az angol kormányzati rendszernek, amely befolyását most is érvényesiti Irországban.

ST. LOUISBAN MEGBESZÉLIK A SZÁRAZELLENES SZERVEZETEK AZ ORSZÁGOS KAMPÁNY TERVÉT

A delegátusok biztosra veszik, hogy az 1924-iki elnökválasztási kampány alkalmával a nedves és száraz álláspont erősen előtérbe nyomul.

A NEDVESEK KÉSZÜLNEK A HARCRA.

A következő kongresszusi ülésszakban a nedves és száraz kérdés számos harc inditó oka lesz.

ST. LOUIS, nov. 21. — A National Association Opposed to the Prohibiton Amendment nevü szervezet két napi konferenciája ma kezdődött meg. A konferencián megtárgyalják azokat az elveket, amelyek alapján szerte az országban kampányt akarnak inditani a Volstead-féle törvény módositása érdekében. A konferencián sok delegátus jelent meg, akik általában optimisztikusak ebben a kérdésben s akik abban a meggyőződésben élnek, hogy az 1924-iki elnökválasztás alkalmával a kimagaslott, a legfontosabb "issue", a nedves és száraz kérdés lesz.

Azt a delegátusok a leghatározottabban fogadták, hogy egy harmadik pártot akarnak szervezni a jelenlegi két politikai párttal szemben s hogy ennek az uj pártnak a "nedves" program lenne a legényegesebb elvi alkatrésze.

George S. Vest, a szervezet missourii titkárja kijelentette, hogy a konferenciának az a célja, hogy az egyes államok "nedves" szervezeteit irányító titkároknak módot adjon ujabb eszmék, ujabb eszközök elsajátitására a kampány sikere érdekében. A konferencián feltétlenül megbeszélik azt is, hogy az 1924-iki elnökválasztási kampányban milyen szerepet töltsön be az a szervezet.

Akármennyire erőlködik is az Anti Saloon League, — jegyezte még Vest — tagadhatatlan, hogy a nedvesek ereje mind inkább szaporodik az országban s most már az a lényeges, hogy ezeket a nedves erőket megfelelően szervezni lehessen. Mert szervezkedés nélkül nem lehet sikerre számitani, hangoztatta a titkár.

Abban bizakodik, hogy a konferencián olyan kampánymódozatokat fognak kieszelni, amelyek a mozgalomnak gyakorlati szempontból nagy előnyére válnak. A delegátusok nagy számából következtetve nyilvánvaló, hogy a nedves program iránti mozgalom mindinkább erősödik az országban s akármennyire erőlködnek a szárazok, a "nedvesek diadalát" ahogy a titkár mondotta — nem lehet megakadályozni.

Washingtoni jelentés szerint a kongresszusi képviselők számolnak azzal, hogy a következő kongresszusi ülésszakban a "nedves és száraz" kérdés ismételten is napirendre kerül s élénk viharokat fog támasztani.

LEMONDOTT MÁR AZ UJ GÖRÖG KORMÁNY IS.

ATHÉN, nov. 21. — A görög kormány, melynek élén Crokidas miniszterelnök áll, beadta lemondását.

KORONA ÁRVIZ AUSZTRIÁBAN

BÉCS, nov. 21. — A forgalomban levő osztrák papirkoronák összege elérte már a 2,971.000.000.000 szédítő magasságot. Ebből 287,000,000,000 koronát bocsájtottak ki október folyamán. Különös ezek után azt hallani a bécsi városi statisztikai hivataltól, hogy a megélhetés ára október hónapban 6 százalékkal csökkent. — Tizezer osztrák korona ma 14 centet ér.

LONDON, nov. 21. Az osztrák kormány, bécsi jelentés szerint, a Nemzetek Ligájával való megegyezés értelmében fedezet nélküli bankjegyeket nem enged kibocsájtatni az Osztrák-Magyar Bank által.

TOVÁBB TANULNAK A FIATAL RABOK

SUNBURY, Pa., nov. 21. — A Northumberland megyei börtön igazgatója t.a nácskozást folytatott M. H. Gordonnal, a Pennsylvania State College tanárával és Dr. B. T. Rogers református lelkésszel a börtön fiatal rabjainak továbbnevelését illetőleg. A tanácskozás eredménye az lett, hogy tizenöt fiatal fegyenc beiratkozott a kollégium mérnöki szakára.

Persze a fegyencek a tanitást nagyrészt posta utján kapják, csak gyakorlati kisérletezésre mennek az egyetemre. Nagy részük 21 évesnél fiatalabb automobiltolvaj.

TILOS A KISÜST MAGÁN OTTHONBAN

ST. LOUIS, Mo., nov. 21. — Faris biró ugy döntött ma, hogy a család otthona nem otthon, hanem mühely, ha whiskyt főznek benne.

Szerinte az otthon sérthetetlensége magától elvész ilyen esetben s a prohibiciós ügynökök, ha warrantot kapnak rá, behatolhatnak kutatás végett.

Faris biró a döntést Kota Miklós esetéből kifolyóan hozta, aki azt követelte, hogy a házkutatási parancsesal rendelkező prohibiciós ügynökök által otthonában lefoglalt bizonyitékot semmisitsék meg.

A hátralékosok rendezzék minél előbb az előfizetéseiket, ha pontosan meg akarják kapni a Szabadság 1923-ik esztendőre szóló pompás naptárát és küldjenek be minél hamarább

25 centet csomagolási és szállitási költségekre. A ragyogó szinekben nyomatott, mestermunka számba menő naptárt ugyanis csak azon előfizetőinknek küldjük meg, akik

25 centet beküldenek a postaköltségre és az előfizetésük rendezve van. A Naptárunk karácsony előtt készen lesz, tessék hát sietni a 25 cent beküldésével és rendezzék fizetségüket

a hátralékosok

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Col. Andrew Cherna, President; B. K. Cherna, Sec'y-Treas)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapította: Kohányi Tihamér

Editor: Col. ANDREW CHERNA.

Edited and Published at — Szerkesztőség és kiadóhivatal
700—702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone; Bell, Main 3525. Cuy. Central 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: $4.00; félévre: $2.00. — Külföldre: egész évre $8.00; félévre: $4.00. — Cleveland városában egész évre: $6.00, félévre: $3.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $4.00; half year: $2.00. — Foreign countries one year: $8.00; half year: $4.00. — Cleveland one year: $6.00; half year: $3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: — New Yorki irodánk címe:
Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Clemenceau

A PILLANAT hőse — Clemenceau. Fontos a megjelenése, fontosak a kijelentései. A pillanat teszi azokká őket.

Clemenceau kijelentései között talán az a legfontosabb, amivel a jóvátételének okát igyekszik megmagyarázni. A volt francia miniszterelnök azt mondja, azért jött az Egyesült Államokba, hogy megölje azt a tévhitet, amely mind szélesebb körzetben terjedt el Amerikában az utóbbi időben. Ez a tévhit az, hogy Franciaország militarista és imperialista. Clemenceau be akarja bizonyitani, hogy Franciaország nem fegyverezheti le a hadseregét mindaddig, amig "állandó biztositékot" nem kaphát arra nézve, hogy nem fognak betörni a határain.

Ha Clemenceau azt hiszi, hogy hazájával szemben az emberek az Egyesült Államokban nem éreznek többet azzal a meleg érzéssel, mint ennek előtte, ha azt hiszi, hogy az elégedetlenség Franciaországgal szemben azért hatalmasodott el ebben az országban, mert nem akarja leszerelni a hadseregét, ha azt hiszi, hogy a franciákkal szemben az utálat bizonyos fokára emelkedtek az amerikaiak, mert imperialista hajlamokat fedeztek fel bennük — ebben van valami.

Clemenceau megnyugtatására azonban annyit meg kell majd az illetékeseknek mondani, hogy ennek a hangulatnak a kialakitásában meglehetős nagy része volt azoknak, akik résztvettek a washingtoni lefegyverzési konferencián s akik a lefegyverzés, illetőleg a felfegyverzés határolása ellen mindent elkövettek, elllene mereven elzárkóztak.

Kétségtelen, hogy erről az oldalról Franciaországot sok kritika érte az Egyesült Államokban. A sulyos vádak azonban sose vertek volna mélyebb gyökeret az óceánnak az innenső partján, ha Franciaország főmegbizottja nem tanusit kvalifikálhatatlan magatartást Washingtonban, ahová épen ezért küldötték el a megbizottaikat a nagy államok, hogy a békéről tárgyaljanak.

A washingtoni konferencia teljesen sikerült. Az amerikaiak szivéből és eszéből azonban nagyon nehéz kitörölni annak az emlékét, hogy a francia megbizottak igyekeztek ezt a sikert megakadályozni. Annál nehezebben felejthetik el, mert Páris még most se ratifikálta a washingtoni egyezséget.

Clemenceau annak érdekében is szólni fog, hogy hazája csak akkor fizetheti meg Amerikának az adósságát, ha előbb megkapja a kártérítést Németországtól. Amerika nincs ellene a "könnyü lefizetési terv"-nek. De eddig csak azt tudja, hogy Franciaország a legbüszkébben utasitotta mindig vissza a kölcsön visszafizetését.

Ez a legfőbb kifogás — röviden — Clemenceau szónoklatai ellen. Mindenesetre meg kell várni, hogy mit hoz a holnap. Nem valószinü azonban, hogy az amerikai nép eltérjen ettől a felfogásától a volt francia miniszterelnök bübájos szónoklatai következtében.

Mussolini

MUSSOLINI, az olasz miniszterelnök eleinte erősen rezonirozott, hogy őt nem lehet a hajánál fogva előrángatni és nem lehet berendelni őt semmiféle ebédre. Az ellen azonban nem tiltakozott, hogy Lord Curzon és Poincaré megjelenjenek Territetben és ott együtt ebédeljenek vele. Ennek az ebédnek az lett a következménye, hogy Mussolini elment Lord Curzon és Poincaré után Lausanneba. Első pillanatra ugy tetszik, hogy Mussolini nagyon udvariatlanul bánt a magas uraságokkal. Azonban az is valószinünek látszik, hogy minden oka meg volt erre az udvariatlanságra. Ezek között az okok között kétségkivül első helyen szerepelt ez: meg akarta mutatni az olaszoknak, hogy most olyan miniszterelnökük van, aki karakán legény, akivel nem lehet packázni és nem lehet házhoz rendelni. Mussolini szereti magát mint Olaszország vaskezü vezetőjét bemutatni. Erre a kis drámai szinjátékra azért volt szüksége, hogy megmutassa: épen olyan vaskezü tud lenni akkor is, mikor Európáról van szó. Ez aztán nem csak hazafelé szólott, de szólott az európai államférfiaknak is. Az olaszok szeretik a komédiát és Mussolini hazájának méltó gyermeke. Persze az már más kérdés, hogy e kis szinjáték megett mennyi az őszinteség és mennyi az igazi erő, nem az, amely görögtüz fényénél hivalkodik a kasirozott izmokkal.

A parlamentben Mussolini kijelentette, hogy Olaszország bizonyos dolgokra igényt tart a szövetségesektől. Ha lehet, jóhiszemü megbeszélés alapján, ha igy nem megy, hát akárhogy — de igényt tart. Ez a kis szinjáték, amellyel azt mutatta, hogy apró dolgokban sem enged magával packázni, arra volt jó, hogy megmutassa, a nagy dolgokban még kevésbé fog engedni.

Most már nincs más hátra, csak az, hogy ezt be is tudja bizonyitani.

A SELYEM HARISNYÁTÓL MEGFULT NŐ FÉRJE VALL.

CINCINNATI, O., nov. 21. — Charles Oeh a rendőrség foglya, a felesége meggyilkolása mellékkörülményeinek kideritése érdekében, akit egy selyem harisnyának torkába dugásával fojtottak meg. A rendőrség szerint férje bevallotta, hogy ő tömte a szájába a selyem harisnyát, hogy elhallgattassa.

NAGYON SOK A REFORMER

A törvény: vicc.

J. H. Beal, a pittsburghi egyetem szociologiai professzora legutóbb nagy és el kell ismerni: érdekes beszédet tartott Detroitban, a Central High Schoolban. Az ország legvitálisabb problémáinak egyikét, a törvények tiszteletét választotta a hirneves tanár beszédének témájául.

— A törvényszegés ma már a nagy nemzeti sportjaink közé tartozik, mondotta többek között a professzor. Volt idő, mikor a törvényszegés egyenlő volt a megvetettséggel. Ma? Ma nem egyébb a törvény a viccnél s a törvényt megszegni annyiba veszik az emberek, mint a tréfát.

A professzor előadásának címe ez volt:

"A korlátozó törvények vezedelme."

— Ha a becsuletes életnek a standardját a szigoru szabályok korlátai közé szoritott életet jelenti, az más szóval annyit jelent, hogy a társadalmi szervezet még magasabb fokát a börtön jelképezi. Ha a becsületes élet fokmérője az, hogy az emberek mennyire képesek a megszorító törvényekhez, a prohibiciókhoz alkalmazkodni, azoknak engedelmeskedni, akkor a legideálisabb társadalmi lény az, aki börtönben ül.

Mr. Beal szerint ebben az országban tulságosan sok a reformer, akinek a mas baja fáj, aki a szomszédjának a háza előtt söpör. Beszédében ezeket a hivatatlan apostolokat az orosz bolshevikékkel hasonlitotta össze.

Mr. Beal szerint ezek a reformerek annyira el vannak telve saját magukkal, a maguk morális álláspontját olyan magasnak tartják, hogy mindenáron kötelességüknek érzik azt, hogy ezt ráerőszakolják az embertársaikra. A professzornak az a véleménye, hogy az Egyesült Államokban az emberek egyre inkább világosan kezdik látni, hogy tulságosan sok a reformer és tulságosan sok azoknak a törvényeknek a száma, amelyek megtiltanak valamit. Ez az állapot sokáig nem maradhat fenn.

— Forradalom és anarchia az egyenes következményei az ilyen igazságtalan, helytelen és intelligens elnyomatásnak —mondja Mr. Beal.

Természetesen kikerülhetetlen volt, hogy valaki ki ne kérdezze a professzor véleményét a Volstead törvényre vonatkozólag.

—Ha több időt, és több gondolatot forditottak volna arra, mondotta, hogy ezt a törvényt megalapozzák, egészen biztos, hogy sokkal nagyobb eredményeket tudtak volna vele elérni és sokkal inkább el lehetett volna érni azt, hogy ezt a törvényt ne sértsék meg uton-utfélen.

Mr. Beal nem akart többet erről a törvényről nyilatkozni, valószinüleg azért, mert nem akarta, hogy azt higyjék róla a nedvesek szószólója.

Ellenben minden másról annál készségesebben, behatóbban és szellemesebben nyilatkozott:

— Azt hiszem, mondotta még, hogy Detroit nagyon boldog lehet. Boldog lehet pedig azért, mert ilyen nagyszerüen fellendült az automobil ipara. Ellenben boldog lehet azért is, mert ennek az iparnak a fejlődését a reformerek nem kisérték figyelemmel. Ha figyelemmel kisérték volna, Detroitnak nagyon rossz sora lett volna. Mert a reformerek gyorsan hozattak volna valami megszorító törvényt, ami ennek az iparágnak a fejlődését megakadályozta volna.

A professzor e szavait nagy nevetés és taps fogadta.

— Eltekintve a dolog etikai oldalától, gazdaságilag is nagyon kellemetlen erre az országra ez a rengeteg restrikciós törvény. És pedig azért, mert ezeknek a törvényeknek a betartásához rengeteg személyzetre van szükség. Ezeket az embereket fizetni kell. Az adófizetők rengeteg pénzt adnak ki azért, hogy megszoritsák őket, hogy hálából a legkülönbözőbb dolgoktól eltiltsák őket.

— Ha a dolgok igy folynak tovább, mondotta végül Mr. Beal, akkor néhány esztendő multán az Egyesült Államokban minden tizedik ember állami alkalmazott lesz, aki felügyelni fog arra, hogy a másik kilenc a megszoritó, tiltó törvényeket meg ne sértse.

Az Egyesült Államok és Mexico.

Törekvés a két ország kulturális közeledésére.

Az Egyesült államok közvetlen szomszédja Mexico. Az utóbbi ország sajtója nem emlékszik meg valami előnyösen Uncle Samról, viszont Uncle Sam lapjaira sem lehet ráfogni azt, hogy dieshimnuszt zengenek Mexicoról. A két ország közvéleménye, részben a hivatalos jelentések, részben a sajtó hatása alatt ninesen tulságosan elragadtatva egymástól.

Akármennyire közel esik is Mexico az Egyesült Államokhoz, voltaképen keveset tudunk róla. Legalább is az általános ismeret erről az országról vajmi esekély. Amikor Mexicora gondolunk, vajjon eszünkbe jut-e az, hogy Mexico City a világ legszebb városa. Amikor a szellemi élet fogalma vetődik utunkba s egy mexicoi képzet, vajjon gondolunk-e arra, hogy Mexiconak már szépen fejlödött irodalma van? Legutóbb is a mexicoi szinpadi irók müvei foglalják le. Életjelt adnak magukról, alkotnak s nekünk az jár az eszünkben, már mint azoknak, akiket ez a kérdés foglalkoztat, hogy a tampicoi olajmezőket nem lehet ajánlatos közelről látni, mert hiszen Mexicoban vannak.

Ezzel szemben egy amerikai ujságiró egyik Mexico Cityből keltezett levelében azt irja, hogy a mexicoiak ismerete a yankekkre vonatkozólag nem valami bő és nagy. Az egyik mexicoi lap következtesen azt irja, hogy az amerikaiak csak felszines történeteket szeretnek olvasni, hogy szentimentális énjük a mozikban tombolja ki magát, hogy aki csakugyan alkotóérték az Egyesült Államokban, az Európába menekül, mert a tulságosan kommercialis légkört nem birja ki. Szóval bizonyos mexicoi lapok csöppet sem udvarolnak Uncle Samnak, sőt a legutóbb lelkesen elismeréssel adóztak Obregon elnöknek, amikor kijelentette, hogy nem türi el az Egyesült Államok beavatkozását az ország belügyeibe.

Kétségtelen, hogy ez a viszony nem valami örvendetes és nem valami kivánatos. Hogy távoli, kódbe vesző hasonlattal éljunk, emlékeztet a régi osztrák-magyar-szerb viszonyra. Hogy ez mire vezetett, ez immár a történelemé. Még pedig a történelem egyik szomoru esete.

Vajjon hány amerikai gondol arra, hogy érdemes lenne a spanyol hagyományokon, a portugál emlékeken élő és megis uj keretekben mutatkozó mexicoi kulturával megismerkedni? Megtudni azt, hogy kik irók, festőművészek, zeneszerzők, szobrászok, filozófusok, tudósok Mexicoban? Milyen lényeges lenne a két ország között igazi kulturkapcsot teremteni. Milyen lényeges lenne megértetni a két ország közvéleményével azt, hogy nemcsak gazdasági szempontok vannak, amelyek alapján a szomszéd kivánatos vagy nem kivánatos voltát kellene megitélni, hanem szellemi szempontok is.

De a mexicoiak előtt is fel lehet tenni a kérdést: vajjon közületek hányan érdeklődnek ama amerikai kultura iránt, amely már a maga szárnyaival repül? Vajjon közületek hányan veszik figyelembe azt, hogy bármennyire angolszász kulturemlékek is az a fundamentum, amelyre az Egyesült Államok szellemi élete épült, egy olyan kultura van imár kifejlödőben, amelyet specifikusan amerikainak kell és joggal lehet nevezni? Ismerjétek el azt, hogy az Egyesült Államokban olyanok is élnek, akiknek ninesenek olajérdekeltségeik Mexicoban, tehét képesek titeket tárgyilagosan megitélni, de a tárgyilagos itéletet elvárják tőletek is.

Mindinkább szaporodik azoknak az amerikaiaknak száma, akik tisztában vannak azzal, hogy Mexico lakossága nemesak rablókból, banditákból áll, hanem szorgalmas, munkás, gondolkodó emberekből is, akik életükkel, eselekedetükkel hazájuknak és az emberiségnek tesznek szolgálatot. És kivánatos lenne, ha mindinkább szaporodnék azoknak a mexicoiaknak száma, akik ráébrednének annak tudatára, hogy nemcsak az olajmezők alapján itéli meg az amerikaiak jókora százaléka Mexico értékét, hanem annak a kulturkontribuciónak alapján, amelyet immár nyugodtan hangoztathat.

Két ország ennyire közel esik egymáshoz s mégis menynyire távol van egymástól. Az tagadhatatlanul örvendetes, hogy az Egyesült Államokban mindinkább életjelt ad magáról az a komoly felfogás, hogy Mexico iránt érdemes kulturális szempontból is érdeklődni, viszont Mexicoban is mind gyakrabban hallani, hogy az Egyesült Államokra több tiszteletet kellene nézni. Amikor majd azok az elemek, amelyek ezt az elvet hangoztatják, kerekednek felül mind a két országban, akkor aztán megszünnek a két ország között a sokszor mesterkélt, de sokszor természetessé fejlődött ellentétek is.

MEG KELL-E HALNIA ILY NYOMORÉK GYERMEKNEK?

CHICAGO, nov. 21. — James C. Lebrasca, egy két napos leányka atyjának a kivánságát, hogy fulasszák meg, megtagadták az orvosok. A kisdednek nincs sem karja, sem lába. Visszaemlékeztek a kis Bellinger gyerekre, akinek Dr. Haiselden elmulasztotta megoperálását ezelőtt hét évvel, pedig azzal megmenthette volna életét.

A Lebrasca leányka szombaton született, s a kezelő orvos, Dr. Benjamin M. Breakstone, miután Mandel és Downstein orvosokkal is tanácskozott a kérdésben, az atya kivánsága ellen döntött.

"A gyermek ügyvéleje rendes, még lángész is válhat belőle, nekünk nincs jogunk életét elvenni", mondotta az orvos. Az elhatározó kérdés azz, valjon a gyermek, ha élni hagyjuk, a köz terhére esik-e. Ily esetben a társadalomhoz kell fordulni, hogy tegye magáévá az ügyet s gondoskodjék ily gyermekről, szerezze meg szükségleteit és nevelje fel."

NOLAN MUNKÁSPÁRTI KÉPVISELŐ MEGHALT

SAN FRANCISCO, nov. 21. John I. Nolan kongresszusi képviselő öt év óta, s a Csendes tengerpart legnevezetesebb munkásvezetője, meghalt a St. Mary kórházban, ahol hat hét óta sulyos betegen feküdt.

Az év
utolsó két hónapja

a legfontosabb időszaka a pénzküldésnek. Mindenki ilyenkor gondol leggyakrabban az óhazában élő rokonokra és barátokra s igyekszik boldog ünnepeket szerezni a számukra.

Aki azt akarja, hogy a pénzküldeményét méltányosan, pontosan és gyorsan küldjék az óhazába, forduljon Bankházunkhoz, a mely közel negyedszázad óta joggal élvezi az egész amerikai magyarság bizalmát.

KISS EMIL BANKHÁZA
133 Second Ave., New York, N. Y.
(A 8-ik utca sarkán)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője

A M. Kir. Államvasutak Menetjegyirodájának kizárólagos képviselője

ÉS MÉG EGYSZER A KIS FLAPPER

A Rev. szavai.

"Vigyázz, hogy hova lépsz, ifju hölgy, nagyon vigyázz!"

"Az Isten az emberi szivmélyét tekinti. De valóság, hogy az ember a külső dolgokra tekint. Nem cigarettázhatsz, nem ihatsz szeszesitalokat, nem öltözködhetsz erkölcstelen módon, nem táncolhatsz erkölcstelen módon annak veszélye nélkül, hogy kockára ne tedd a lelked üdvösségét és az emberek megvetését."

Igy szól, haraggal, szikrázó szemmel és bizonyos biblikus modorban Rev. Sam. Fritsch, egy clevelandi lelkész.

Mert szaporitani kivánja azoknak a számát, akik a flappert világproblémának tartják és belőle mindenféle következtetéseket vonnak le. Szaporitani akarja azoknak a számát, a kiknek még van fantáziájuk és ostoba kis leányokban világrengető dolgokat látnak.

— A flapper nagyszerüen karakterizálja ezt a mi korunkat, mondotta többek között a lelkész.

— A flapper korunk méltó gyermeke és nála nélkül korunkat talán el sem lehetne képzelni. A flapperizmus az ifjuság előretörekvésében a legutolsó szó. Uj szabadságot, nem, uj szabadosságot jelent ez a lény.

— A flapper forradalmat jelent. Forradalmat a konzervativ multtal szemben. A forradalmi ifjuság ez, mely elvet magától mindent, ami a nagyságainknak még kedves volt.

— Nem lehet tagadni, hogy bizonyos mértékben a flappereket egészséges tünetnek lehet tartanunk.

— Az ifjuság hadba száll a mesterséges konvenciókkal. Mesterségesen felállitott akadályokat le akar romboini. És szükséges is, hogy az ifjuság forradalmi legyen — ez az ifjuság természetében van, ez az egészséges fejlődés.

— Hogy azonban milyenek az eszközei, a megnyilatkozásai, ez más kérdés és ez sokkal fontosabb kérdés.

— A veszedelem ott van, hogy a flapperizmus végletet jelent. Nem lehet felfricskázni a tradiciókat, a hagyományokat.

— A mai társadalomban az ember a külső megjelenés után itél.

És igy tovább. A szokott módon. Holott már anarchizmus szimba mehet az ilyesmi: ma már a leányok a hosszu szoknya divatjának hódolnak.

Meghalt Hattie az elefánt

A földimogyoró áldozata.

Hattie, a new yorki Central Park állatkertjének országszerte hires elefántja immár nincsen többet az élők sorában. Kimult. Tisztelői és azok, akik szerették őt, hogy tiszteletüknek és szeretetüknek minden jelével elhalmozzák őt, azt adtak neki, amiről legjobban tudták, hogy szereti: földimogyorót. És megölték a szeretetükkel. Tele tömték a hatalmas termetü, de gyengéd lelkü Hattiet.

Hattie beteg lett s az orvosok lemondtak róla. Egyszerre azonban változás állott be az állapotában. Az orvosok kijelentették, hogy tévedtek, Hattie életben marad. Erre a halál angyala ravaszul elmosolyodott az orvosi tudomány balgasága felett és Hattie megöglött. Elkezdett könyezni, sóhajtozni, trüszögni, végül messzire kinyujtotta végtagjait és megszünt élni.

És ezzel New York egyik nevezetessége elvonult e földi életből. A Central Park állatkertje üres lesz Hattie nélkül. A gyerekek a kedvencüket veszitik el benne.

A gyerekek nem szüntek meg csodálni hatalmas étvágyát. És nem szüntek meg abbeli törekvésükben, hogy ezt az étvágyát kielégitsék. Szegény Hattie ebbe pusztult bele.

Hattie betegsége sokkal nagyobb érdeklődést keltett "illetékes körökben", mint nagyon sok embernek a betegsége keltene. Igaz, hogy Hattie nevezetesebb jelenség volt, mint sok ember.

Betegségének a hire tulszárnyalta New Yorkot és mindenütt az országban tudomást vettek róla az emberek. És az ország minden részéből csoportosan érkeztek a levelek az állatkert igazgatójához, amelyekben a legkülönbözőbb javaslatokkal álltak elő az emberek, hogyan lehetne Hattiet az életnek megmenteni. A Castor Oiltől a legkülönbözőbb orvosságokig mindenféle szerepelt ezekben a levelekben.

Hattie nagyon szomoru volt betegsége napjaiban. Egyetlen vidám pillanata az volt — ezt is kevés ember mondhatja el magáról — mikor az állatkert orvosa egy kvart vörösbort öntött le a torkán.

Bill Snyder, az az őr, akire Hattie rá volt bizva, megtanitotta őt arra, hogy egy földimogyoró lenyelése után — amit a gyerekek adnak neki — hogyan boruljon föl, mintha megdöglött volna. Szegény Hattie most az egyszer fölborult tényleg és nem is áll többet talpra.

KARÁCSONY

örömet hoz kicsinynek és nagynak. Örömet akar szerezni minden amerikai magyar is azoknak, akiket szeret, de a nagy tenger választja el tőlük.

A LEGSZEBB AJÁNDÉK

a pénzküldemeny mert pénzért mindenki azt veheti, amire szüksége van.

Küldje pénzét minél hamarabb általunk, mert azt ma már mindenki tudja széles Amerikában, hogy mi a leggyorsabban fizetünk költséget nem számitunk és az átutalt összeget levonás nélkül fizetjük ki.

DOLLÁRÁTUTALÁS HAJÓJEGYEK. — TÁVIRATI PÉNZKÜLDÉS KÖZJEGYZŐI ÜGYEK.

AMERICAN UNION BANK
Németh János elnök
Főüzlet: 10 East 22nd Street a Bankpalotában
Fióküzlet: 1597 Second Ave. corn. 83rd Street
NEW YORK CITY

Ha pénzt akar küldeni Magyarországra: Ruttkay Jenő bankházát keresse fel. Ez a bank adja önnek a legjobb szolgálatot ez küldi a pénzét a leggyorsabban, legmegbizhatóbban és legolcsóbban.

Ha utazni akar: Ruttkay Jenő bankházában vegye a hajójegyét. Ez a bankház adja önnek a legelőnyösebben a hajójegyet és ez adja a legjobb tanácsokat önnek, hogy merre és hogyan utazzék.

Ha ügyes-bajos dolga akad: Ruttkay Jenő Bankházához forduljon. Ez a bank intézi el a legjobban és a legielkiismeretesebben az ön ügyét.

Ha nem jöhet el személyesen, irjon. A levélbeli megbizásokat éppen olyan pontosan, gyorsan és biztosan intézi el

RUTTKAY JENŐ, Bankháza
106 AVENUE B NEW YORK, N. Y.

Columbia

FINOMSÁGBAN NINCSEN PÁRJA A COLUMBIA HANGLEMEZNEK!

Nincsen párja a Columbia lemeznek, ami a hang tiszta szinezetét és kellemességét illeti. Mindig a legujabb dalokat, tánc és zenekari darabokat játsza. Mindig ugy fogja találni, hogy a Columbia lemez jobb felvételt ad, kedvesebbet a fülnek.

Most az ideje, hogy a közeledő ünnepekre uj lemezeket szerezzen be. A hosszu téli estéken örülni fog neki Ön is, barátai is. Vegyen Columbiát és élvezze a legjobbat. Felsorolunk alább néhányat a legujabb és legjobb Columbia lemezek közül. Menjen a Columbia lemezek elárusitójához és hallgassa meg ezeket.

10 inch 75 cent

E 7369	Eljen a haza. Induló. / Széchenyi. Induló. / (Magyar katona Zenekar.)	E 7232	Paraszt muri. 3. rész. / Paraszt muri. 4. rész. / (Szalay Gyula.)
E 4789	Cigányverekedés a falusi biró előtt. 1. rész. / Cigányverekedés a falusi biró előtt. 2. rész.	E 4554	Fekete szem éjszakája / Nem akar az ökörsorda / legelni. (Szigetvári / Cigány Hármas.)
E 7136	Paraszt muri. 1. rész. / Paraszt muri. 2. rész. / (Diskay József és Körösy Gyula.)	E 2908	Piros rózsa, fehér rózsa / Nem nézek én többé az / ő szemébe. / (Berkes Béla.)

AZOK A LEGUJABB
Columbia lemezek, rendelje azokat tőlünk, pénzt nem kell előre küldeni, csak a kivánt
LEMEZEK
számait tudassa és pósta fordultával megküldjük. Kérje nagy árjegyzékeinket lemezekről. Nálunk az összes lemezek állandóan kaphatók.

RESS LÁSZLÓ ÉS FIAI
16 EAST FEDERAL ST., YOUNGSTOWN, O.

A LEGUJABB COLUMBIA GÉPEK ÉS COLUMBIA LEMEZEK ÁLLANDÓAN KAPHATÓK

Mészáros József
8321 WOODLAND AVE., CLEVELAND, O.
a Woodland és Buckeye Road elágazásánál.

Vidéki megrendeléseket C. O. D. is elfogadunk és azonnal elintézünk. Rendelésében irja meg pontosan a lemezek számát.

CINCINNATI, OHIO egyedüli magyar Lemezüzlete

Ezen legujabb Columbia magyar lemez ezerszámra póstán utánvétel küldjük. Columbia Danoló gépet $25—$150 dollárig lefizetésre.

BREINER JÁNOS
Lemez és Dry Goods üzlet
126 W. ELDER STREET, FINDLAY MARKET
CINCINNATI, OHIO

Y
akar szerezni min-
szeret, de a nagy
DÉK
azt veheti, amire
mert azt ma már
mi a leggyorsabban
átutalt összeget le-
ATI PÉNZKÜLDÉS
EGYZŐI ÜGYEK.
N BANK
elnök
Fiókűzlet:
Second Ave.
83rd Street
Y
ött le a torkán.
nyder, az az őr, akire
á volt bizva, megta-
ött arra, hogy egy föl-
ró, lenyelése után —
gyerekek adnak neki —
boruljon föl, mintha
ött volna. Szegény Hat-
t az egyszer fölborult
és nem is áll többet
Magyarországra: Rutt-
kay Jenő bankházát ke-
szolgálatot ez küldi a
n és legolcsóbban.
ő bankházában vegye a
Ez a bankház adja ön-
adja a legjobb tanácso-
kad: Ruttkay Jenő Bankházához
n és a leglelkiismerete-
A levélbeli megbizáso-
tosan intézi el
Bankháza
YORK, N. Y.
bia
EN PÁRJA A
EMEZNEK!
ami a hang tiszta szine-
gujabb dalokat, tánc és
fogja találni, hogy a
sebbet a fülnek.
epekre uj lemezeket sze-
ög neki Ön is, barátai is.
t. Felsorolunk alább né-
lemezek közül. Menjen a
gassa meg ezeket.
(Paraszt muri. 3. rész.
(Paraszt muri. 4. rész.
((Szalay Gyula.)
(Fekete szem éjszakája
(Nem akar az ökörcsorda legelni. (Szigetvári
(Cigány Hármas.)
(Piros rózsa, fehér rózsa
(Nem nézek én többé az
(ő szemébe.
(Berkes Béla.)
GUJABB
kat tőlünk, pénzt nem
ZEK
ával megküldjük. Kér-
kről. Nálunk az összes
Ó ÉS FIAI
YOUNGSTOWN, O.
PEK ÉS COLUMBIA
KAPHATÓK
József
CLEVELAND, O.
d elágazásánál.
is elfogadunk és azonnal
tosan a lemezek számát.
gyedüli magyar
lemez ezerszámra póstán
gépet $25—$150 dollárig
ÁNOS
s üzlet
FINDLAY MARKET
HIO

MAGYARORSZÁG FASCISTÁIRÓL

A "SZABADSÁG" budapesti tudósitójától

Olaszországból furcsa hireket hoz a táviró. Az itteni lapok oldalas tudósitásokban számolnak be arról, hogy **a fascisták átvették Olaszországban az uralmat,** az olasz király behódolt a nem is olyan régen még köztársasági jelszót hirdető Mussolininek **és a fascizmus, amely az állammal szemben nyilt ellenszegülés volt, most maga az állam legfőbb pillére lett.** A fascisták addig helyezték kivül magukat a törvényen, addig intéztek rohamot az állam rendje ellen, mig most **nekik kell törvényt szabni és nekik kell vigyázni arra, hogy ezt a törvényt meg is tartják.**

Olaszország olyan közel van Magyarországhoz, hogy még abban az esetben is, ha már előbb közvetlen kapcsolat nem létezett volna az olasz fascizmus és bizonyos magyar rétegek között, ennek a jelenségnek kihatásait mégis érezni kellett volna nálunk. **Egy kis tábor jóelőre szervezkedett és magyar fascistáknak nevezték magukat, sőt Friedrich István tulfütött temperamentumával nem is tudta megállni, hogy egy alkalommal a nemzetgyülés ülésterméb en el ne kiáltsa magát: "én magyar fascista vagyok."** Mindenki várt bizonyos mozgolódást de ez legalább egyelőre **elmaradt.** Egészen különösképpen **a magyar fascizmus akkor lanyhult el, amikor az olasz fascizmus diadalt aratott.**

Ennek a jelenségnek az okát szerettem volna kipuhatolni és éppen ezért megkérdeztem mindkét oldalt, beszéltem több fascistával, viszont olyan politikusokkal is, akik a magyar fascizmust a legélesebben elitélik és a fascisták müködésétől óvják az országot.

A fascistákkal nehéz volt boldogulni. **Komoly, konkrét programot nem tudtak adni, sőt még azt sem tudták megmagyarázni, mit is jelent a magyar fascizmus?** Egyszerüen csak a fajvédelmet emlegették, majd azzal állottak elő, hogy a magyar szociáldemokrácia teljesen elfelejtette a kommünt, nem viselkedik immár olyan csendesen, mint a kommün bukása utáni időben s **a magyar fascisták szerint benn az országban már most meg kell kezdeni a rettenetes védekező harcot a vörösrém ellen.** Az akció elterjedéséről, a fascisták számbeli erejéről egyáltalában **semmit sem akartak elárulni,** nagy fontoskodva és szemethunyogatva inkább azzal ijesztgettek, **mit is hoz a jövő?**

A másik részen, a liberális oldal **teljes vértezettel áll az uj mozgalommal** szemben, különben a fascisták próbálkozásait **maga a kormány is elitéli,** sőt nemrégen a kormányzó egy beszédben nyiltan pálcát tört minden ilyen önkényre alapult mozgalommal szemben és azt hangoztatta, hogy ennek **az országnak már békére, nyugalomra és az emberek egymást kölcsönös megértézére van szükség.**

Az egyik ellenzéki politikus a fascizmusról ezt mondotta a **Szabadság** budapesti tudósitójának:

— Lehet, hogy nincs igazam és a jövő azokat fogja igazolni, kik némiképpen hisznek a magyar fascisták mende mondáinak, de én ezt **az egész akciót nem tartom komolynak.** A magyar fascizmus tulajdonképpen nem más, mint a **tömegeknek ujra egy jelszó alatt való tömöritése.** Szóval ugyanaz a posztó, amelyet a kommün bukása után látunk, csak **át van festve.** Magyarország ma már a konszolidáció utján van, bármennyire is ellentétes politikai állásponton vagyok Bethlen István gróf, Magyarország miniszterelnökével, abban mégis megegyezünk, hogy a **szélsőségek tulzásait le kell törni.** Azok, akik most a magyar fascizmus lobogóját vették kezükbe, **ugyanazok, akik a kommün után hangzatos jelszavakkal jöttek, az uralmat a kezükbe kaparintották és semmit sem tudtak elérni.** Az idő a handabandázókat szépen lassan félretolta. Ezek akarnak most ujra előtörni, uj zászlót vettek a kezükbe, hogy ezzel bevonulhassanak a már föladott sáncokba.

— Nem mondom, hogy a **középosztály nyomorát kihasználva lelkiismeretlen emberek akár jobbról, akár balról zavart csinálhatnak, de általános felfordulás Magyarországon már el sem képzelhető.** Az olasz események bármilyen különösen hangzik a **mérsékelt elemek malmára hajtják a vizet.** Még azok is, akik nemrégiben szivesen láttak egy fascizmus felé való orientálódást, főleg abból a szempontból, mert a fascisták nyiltan a **mai béke igazságtalanságát hirdetik,** ma már egy kicsit elgondolkoznak azokon a táviratokon, amelyek a forrongó Itália földjéről érkeznek. Ezek a jelenségek **szóról-szóra megismétlődései az 1918-as magyar októberi forradalomnak.** Akkor is éppen ugy mint most, **a forradalom ült a trónra** és maga a király behódolt a forradalomnak, kinevezte a forradalmárok kormányát.

— Egészen **más forradalmat** hirdetni és **azután a hatalomban ülni és országot kormányozni.** Mussolini érzi ennek a nehézségét és ugyanazt csinálja, mint anakidején **Károlyi Mihály,** folyton a nyugalomról és a békéről prédikál. **A forradalmat azonban sokkal könnyebb meginditani, mint megállitani.** Akinek egyszer kezébe fegyvert adtak és azzal felelőtlenül bánhatott, az **nem egykönnyen teszi le.** Mint forradalmár a mai olasz diktátor bátor és merész külpolitikát hirdetett és mint az olasz nemzeti ideálok megtestesitője, D'Annunzio glóriás olasz álmait kivánta megvalósitani. **Egy országért felelős diktátor azonban nem olyan könnyen rugja össze a bokáját a szomszédaival.** Lehet, hogy a fegyvertársai nyomásai sok irányban el fogják téríteni attól az iránytól, amelyet most helyesnek tart, de az **események ez a szolgai ismétlődése, s az őszirózsás magyar forradalomnak a felidézése a magyar fascisták hangulatát nagyon lelohasztotta.**

— A magyar fascisták érzik, hogyha uralomra kerülnének, **ők még nagyobb bajba jutnának, mint az olasz fascisták.** A közgazdasági élet egynéhány rohamot már kibirt Magyarországon és a rohamok ellen már edzett. Könnyen nem hódolna be, **könnyen nem lehetne értékeit elvenni, a termelésről pedig erőszakos forradalmi módszer mellett szó sem lehet.** A magyar fascisták csak **forradalom utján vehetnék kezükbe a hatalmat,** ez azonban egyrészt polgárháboru nélkül nem mehetne, másrészt a vezetők egynéhány forradalomban már résztvettek, igy tehát jól tudják, **hogy soha sem lehet tudni a forradalom hol áll meg és a forradalom vihara kit söpör el?** Ez az olasz fascizmus tanulsága Magyarországra nézve.

— Ez természetesen nem akadályozza meg a vezetőket abban, **hogy tovább szónokoljanak, sőt titkos egyesületeket, mindenféle vérszövetségeket ne alapitsanak.** Igaz, hogy az ifjuság könnyü felhevülésében sokszor meggondolatlan és nagyon hamar felejt, hajlandó megfeledkezni arról is, ami pár esztendővel ezelőtt játszódott le, azonban a **magyar fascizmus nagy tömegeket már nem képes megmozditani és mindinkább oda satnyul vissza, hogy az esetleges nemzetgyülési vagy községi választásokon mint kortesszervezet müködhetik.** A pártpolitika esetleg számolhat vele, de **mint komoly bonyodalmakat okozó társadalmi erő már megszünt létezni.** Nagyon sokat fognak még Magyarországon beszélni magyar fascizmusról, de **olyan eredményeket, amelyek történelmi szempontból is figyelmet érdemelnek, már többet nem fog tudni felmutatni.** Ebben valamennyien, a kik a békét és nyugalmat akarjuk Magyarországon, szilárdan bizunk.

Paizs Ödön.

KARÁCSONYI PÉNZKÜLDÉSÉT
gyorsan, biztosan és jutányosan továbbitja a 20 év óta fennálló és állami bankfelügyelőség által ellenőrzött magyar bankházunk, az alábbi pénzküldési árak mellett:

1000 magyar korona	$—.49
1000 osztrák korona	—.02
1000 jugoszláv korona	4.70
1000 csehoszlovák korona	33.50
1000 román lei	7.25
1000 német márka	—.25

Fenti árakban az összes kifizetési költségek bennfoglaltatnak.
BANKBETÉTEK, HAJÓJEGYEK, ÓHAZAI, KÖZJEGYZŐI és KIHOZATALI ügyek szakszerü és jutányos elintézése.
Schwabach Bankház
1345—1 Ave. és 72-ik utca sarkán,
NEW YORK, N. Y.

IRJON LEVELET
és titoktartás mellett kap jó tanácsot és a legbiztosabb gyógyszereket.
Ha 10 cent bélyeget küld költségre, küldünk nagy árjegyzéket és Orvosi Tanácsadó Könyvet.
Vigyázzon és cimezze levelét igy:
VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 Buckeye Road,
Cleveland, O.

Mozognak az indiai muzulmánok

Calcuttában hatalmas népgyülésen tiltakoztak Anglia politikája ellen.

A HATÁROZATI JAVASLAT.

Nem fogják türni a nyugati hatalmak uralmát.

CALCUTTA, nov. 21. — A calcuttai városházán megtartott gyülésükön az indiai mohamedánok mély rokonszenvüket fejezték ki a törökök katonai céljai iránt. A hinduk határozati javaslatukban üdvözölték Kemal pasát győzelmei alkalmából és elitélték Angliának azt a magatartását, amelyet a török nacionalisták küzdelmeivel szemben tanusitott.

A határozati javaslat ezután kifejtette, hogy Anglia politikája a görög-török háboruval szemben teljesen igazságtalan volt s hogy ez nemcsak Indiában, de az egész Moslin világban nagyfoku elégedetlenséget fog kiváltani. Bár a városházi termet tulnyomóan mohammedánok töltötték meg, számos buddhista hindu is jelen volt a gyülésen.

Maulvi A. K. Fazl-ul-Hua, aki a gyülésen elnökölt, Lloyd George politikáját a világbéke veszedelmének nevezte és megállapitotta, hogy a mohammedánok nem fogják türni egyetlen nyugati hatalom uralmát sem.

A gyülés elnöke ezután kijelentette, hogy ebben a tiltakozásban nem csak az angol politikával már eddig is teljesen szakitott hinduk, hanem azok a hindu mohammedánok is részt vesznek, akik előzőleg politikai kérdésekkel egyáltalán nem foglalkoztak.

TIERNAN TANÁR LEMOND ÁLLÁSÁRÓL

A south bendi szerelmi botrány hősének tragédiája.

SOUTH BEND, Ind., nov. 21. — A Notre Dame egyetem jogi fakultásának tanára, John P. Tiernan lemondott állásáról. Matthew Walsh, az egyetem elnöke elfogadta a lemondást.

Tiernan nevét nemrégiben kapta fel a nyilvánosság, amikor beperelte azt a south bendi kereskedőt, akivel feleségének állitólag viszonya volt. Tiernan elhatározta, hogy ügyvédi pályára lép.

A volt professzor elhatározta, hogy öt éves Irene és négy éves Mary leánykáját magával viszi New Yorkba, azonban a harmadik gyermekkel, akiről azt mondja, hogy a kereskedő az apja, nem akar tudomást venni.

Tiernan kijelentette, hogy a saját jószántából mondott le egyetemi tanári állásáról. Walsh, az egyetem elnöke ebben a kérdésben nem volt hajlandó nyilatkozni. Tiernan nyolc évig tanitott az egyetemen. Lemondását azzal indokolja, hogy az elmult hetek eseményei, a Poulin nevü kereskedő ellen folytatott per annyira megviselték idegrendszerét, hogy tovább nem tanithat.

A szerelmében és feleségében csalódott Tiernan válópert inditott az asszony ellen s ragaszkodik ahhoz, hogy két gyermekét magával vigye. Az asszony értesülvén a férje válási szándékáról, megbetegedett, mert biztosra veszi, hogy a biróság két gyermekét férjének fogja átadni.

"BALESETMENTES HÓNAP" LEGYEN DECEMBER HAVA.

COLUMBUS, nov. 21. — Államszerte nagy mozgalom indult meg "balesetmentes hónap" rendezése érdekében december hó folyamára az összes ohioi iparvállalatok körében, Percy Tetlow iparfelügyelő kijelentése szerint. Az utolsó négy hónapban 271 végzetes ipari baleset történt Ohio államban, s 58,063 igényt segély és kártéritést jelentettek be sérülések miatt.

VÖRHENYLÁZ MIATT LEZÁRTÁK A FŐISKOLÁT.

CHARDON, O., nov. 21. — Több vörhenylázban való megbetegedés folytán lezárták a városi főiskolát, hogy azt megfelelő füstöléssel kórmentessé tegyék.

PISO'S (Hülés ellen) for Coughs & Colds
KÖHÖG? Próbálja meg Piso meglepő gyors segitségét. Szirup, nem rontja el a gyomrot — 35c. és 65c. mindenütt.

Különleges karácsonyi árfolyam
a mi KARÁCSONYI AJÁNDÉKUNK az amerikai magyarságnak. Ha DECEMBER 5-IG
beküldi rendelését, ugy a küldött összeget különlegesen alacsony árfolyamon átszámitva még Karácsony előtt kifizetjük Magyarországon, Cseho-Szlovákiában, vagy a többi megszállott területeken. A pontos kifizetést a cimzett sajátkezüleg aláirt nyugtájával igazoljuk.
KORONA ÉS DOLLÁRKÜLDÉS, POSTÁN ÉS SÜRGÖNYILEG.
ÁLLAMI BANKUNKBAN ELHELYEZETT BETÉTEK UTÁN 4% KAMATOT FIZETÜNK.
ALAPTŐKE: $200,000—TARTALÉK: $100,000
ATLAS BANK
39 Cooper Square, New York, N. Y.
3rd Ave. és 6th St. sarkán.

Karácsony és Ujév előtt,
amikor ugyszólván minden Amerikában élő magyar pénzt küld szeretteinek az ó-hazába, — különösen fontos, hogy kire bizzuk pénzküldeményeinket és egyéb ügyeink elintézését. — Felhivjuk tehát olvasóközönségünk szives figyelmét RUTTKAY JENŐ ismert new yorki bankárnak alább közölt soraira:

ÜZLETÁGAK:
Pénzküldés Európa bármely részébe
sürgönyi vagy póstai uton, mindig a lehető legolcsóbban, a leggyorsabban és a legpontosabban
Hajójegyek eladása az összes vonalakra
akár hazautazásról, akár kihozatalról van szó, a lehető legelkiismeretesebb utbaigazitásokkal
Dollár-betétek elfogadása
takarékbetéti könyvecskére 4% kamat megtéritéssel. — A betéti összeget bármikor, amikor csak akarja, kiveheti
Takarék-betétek elhelyezése Európában
a legnagyobb bankokban. — A betétkönyvecskét ide kihozatom
Bankösszeköttetéseim:
Magyar Általános Hitel-bank, Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-bank, Angol-Magyar Bank, Magyar Bank, Magyar Királyi Póstatakarékpénztár, Wiener Bankverein, stb. stb.
Utalványok, hitellevelek és csekkek
kiállitása a világ minden részébe
Idegen pénznemek
(Készpénz)
vétele és eladása a napi árfolyam szerint a lehető legkedvezőbb alapon
Behajtok követeléseket
bankkönyvek, váltók, csekkek, utalványok stb. alapján
Értékpapirok
vétele és eladása
Kereskedelmi megbizatások
teljesitése itt és bármely európai államban
Közjegyzői ügyek
ugyszintén mindennemü peres és peren kivüli esetekben való gyors eljárás. — Útlevelek és egyéb törvényes okmányok kiállitása és hitelesitése. Szakszerü elintézés.
Kereskedelmi megbizatások

RENDKIVÜL FONTOS ÉRTESITÉS!
IGEN TISZTELT HONFITÁRSAM: —
Azért fordulok önhöz e lap hasábjain, mert tudom, hogy mily nagy szüksége van önnek egy jó, pontos, lelkiismeretes és megbizható banknak a szolgálataira; oyan bankra, amely nem sablonosan, hidegen intézi el az ügyeit, hanem ugy foglalkozik az ön dolgával, mint egy jó barát. Olyan bankot, amelyik sziv nélkül, lélek nélkül intézi a hozzáfordulók ügyes-bajos dolgait, számtalant talál Amerikában, de alig akad olyan bankházra, amely többet ád önnek, mint megbizásainak rideg, üzletszerü elintézését, ahová ugy fordulhat ügyes-bajos dolgaival, mint ahogy egy meghitt jóbarát hoz megy: olyan banknak bizony nagyon-nagyon sok amerikai magyar érzi a hiányát.
Az a bankház, amely immár husz esztendő óta dolgozik az én vezetésem alatt, kezdettől fogva azt tüzte ki céljául, hogy ne csak bankja, hanem barátja is legyen az amerikai magyaroknak. AKIK EZ ALATT A HUSZ ESZTENDŐ ALATT MEGBIZÁSAIKKAL FELKERESTEK, JÓL TUDJÁK, HOGY ÉN MAGAM ÁLLOK A RENDELKEZÉSÉRE MINDENKINEK, AKI HOZZÁM FORDUL ÉS HOGY NEM CSAK AZT ADOM A HOZZÁM FORDULÓKNAK, AMIT EGY BANK SZOKOTT ADNI HANEM SOKKAL TÖBBET: SZIVES, LELKIISMERETES, JÓL MEGFONTOLT TANÁCSOT IS. A banküzlet minden ágával foglalkozik a vezetésem alatt álló bank és New York állam bankfelügyelőségének szigoru ellenőrzése alatt áll. Ha takarékkönyvre akarja ön elhelyezni a pénzét: az én bankomban négy százalék kamatot kap és minden felmondás nélkül, akármikor kikaphatja. Ha pénzt akar átutalni az ó-hazába, akár táviratilag, akár egyszerüen: gyorsabban és pontosabban végezzük el a nekünk adott megbizást, mint bármely más bank. A magyar korona, csehszlovák korona stb., árfolyama folyton változik és azért nem hirdetjük mi az árfolyamot az ujságokban. Igyekszünk a legelőnyösebb árfolyamot biztositani üzletbarátainknak, mert mi gondot forditunk rá, hogy azok, akik hozzánk fordulnak a legolcsóbb árfolyamot kapják és boldogok vagyunk, ha csak egy dollárt is megtakarithatunk az ön számára.
Foglalkozunk hajójegy-eladással is. Ha haza akar utazni, megszerezzük az utlevelét teljesen ingyen. Megtárgyaljuk önnel, hogy milyen hajó és utvonal lenne a legalkalmasabb az ön számára és melyik vonalon utazhatnék a legolcsóbban. Ha ki akar hozatni valakit otthonról, elintézzük a kihozatallal járó sok mindenféle dolgot, kezére járunk, segitünk önnek, MINT AHOGY EGY BARÁTJA SEGITENE. A MI ELVÜNK AZ: A JÓ BANK, EGY JÓ BARÁT.
Én magam, személy szerint, igen nagy sulyt vetnék rá, ha ön, igen tisztelt barátom, szintén ügyfeleim közé tartoznék és igen nagy örömömre szolgálna, ha rendelkezésére állhatnék és ha rátalálhatnánk egymásra mi ketten, akiknek szükségük van egymásra: ön, aki egy jó baráti és kellemes bankot keres és én, aki derék és kellemes üzletfelet keresek.
Maradok, igaz barátsággal, szolgálatára készen,
Ruttkay Jenő, bankár

A magyar korona árjegyzéke
az összes átutalási és egyébb költségekkel együtt:

Egy millió korona	$ 440.—
Fél millió korona	223.—
250,000 korona	112.50
100,000 korona	46.50
50,000 korona	23.50
10,000 korona	4.75

SÜRGÖNYI PÉNZKÜLDÉS 50 CENT.
A CSEHOSZLOVÁK KORONA, JUGOSZLÁV KORONA ÉS ROMÁN LEI árfolyama naponta változásnak van kitéve és azért arra kérem Önt, hogy az elküldésre szánt dollár összeget küldje be hozzám, amelynek ellenében a LEGOLCSÓBB NAPI ÁRFOLYAM MELLETT utalom át a pénzt a megadott cimre.
DOLLÁR ÁTUTALÁS MAGYARORSZÁGBA
két és fél százalékba kerül, vagyis minden 100 dollár után 2 dollár 50 cent fizetendő. A legkisebb átutalási dij azonban egy dollár. Sürgönyi dij dollár küldeményeknél, tekintet nélkül az összegre 2 dollár.

Pénzküldő-iv
VÁGJA KI ÉS MEGBIZÁSÁVAL EGYÜTT KÜLDJE BE.
Kinek fizessem ki a pénzt?
Az óhazai pontos cim: Város vagy község / Utca és házszám / Utolsó posta / Megye és ország
Hány dollárt küld?
Mi az Ön pontos neve?
A pénzküldő pontos cime: Box, utca és házszám / Helység, vagy város és állam
Postán vagy sürgönyileg küldi a pénzt?
A pénzt küldheti készpénzben, ajánlott levélben, vagy póstai Money Orderben.

Használja fel a fenti pénzküldő ivet
Minden levél, pénz és megbizás erre a cimre küldendő:
RUTTKAY JENŐ
BANKHÁZA
106 Ave. B New York

MAGYAROK AMERIKÁBAN

Németh János 60 éves

Németh János és családja.

Németh János, az amerikai magyarság közkedvelt bankára, a new yorki AMERICAN UNION BANK elnöke e hó 16-án 60 éves lett. A hatvan éves, de szellemileg és testileg ifju bankárt ez alkalomból számtalan barátja a világ minden részéből elárasztotta üdvözlő sürgönyökkel és levelekkel. Az American Union Bank tisztikara és alkalmazottjai pedig virágokkal diszitették fel iróasztalát, mely mellől nap-nap után személyesen intézi a bank kiterjedt üzleteit, de mindig talál időt arra is, hogy jótékonyságot gyakoroljon, naponta számtalan könnyet száritva fel itt is meg az óhazában.

Németh János 45 évvel ezelőtt vándorolt ki Garadnáról. Eleinte bányákban dolgozott s 42 évvel ezelőtt Hazletonban megalapitotta üzletét, mely rövid idő mulva általánosan ösmert lett az amerikai magyarság között, mert Németh János becsületessége és pontossága közmondássá vált. Később átköltözködött üzletével New Yorkba, mert Hazletonból a nagykiterjedésü üzletet tovább vezetni nem lehetett. Eleinte mint magánbankár, később mint az American Union Bank elnöke állott a magyarság szolgálataira és hosszu évek során senki sem bánta meg, ha Németh Jánossal kötött üzletet. Az American Union Bank ma egyike a new yorki előkelő bankoknak, melynek nemcsak itt Amerikában, de Európában is joggal van kitünő hirneve.

Németh János nemcsak kitünő üzletember, de nagyszerü családapa is. Feleségével 34 év óta a legszebb és legboldogabb családi életet éli. Legidősebb fia, ifj. Németh János, az American Union Bank első alelnöke és minden tekintetben méltó fia apjának. Leánya Németh Laura hires énekesnő, aki jelenleg a Blossomtime világhirü operett főszerepét játsza a new yorki Century szinházban a közönség tapsai között és a kritika teljes elismerése mellett. Két ifjabb fia a Westen van tanulmányuton és a legfiatalabbik bankhivatalnok.

Mi szivesen csatlakozunk a szerencsekivánók tömegéhez és reméljük, hogy Németh János meg sokáig fog müködni jó egészségben az amerikai magyarság javára. Hatvanadik születésnapja alkalmából leközöljük Németh János és családjának arcképét.

A LORAINI REF. EGYHÁZBÓL.

Heti munkarend.

Vasárnap reggel 9 órától vasárnapi iskola, 10-től és délután fél 3-tól istentisztelet.

Hétfőn este varróóra.

Kedden délután fél 5-től konfirmációi oktatás, este 7 órától pedig bibliatanulmányozó összejövetel.

Csütörtökön este istentisztelet irásmagyarázattal.

Péntek délután fél 5-től konfirmációi oktatás, este énekkari gyakorlóóra és a vasárnapi iskolai tanitók előkészitése.

Szombaton délelőtt magyar iskola

Megjelent a Hallelujah.

A Hallelujah cimü uj énekeskönyv minden eddigi magyar énekgyüjteményt felülmul gazdagság, a szöveg magyarsága és müvészi kiállitása tekintetében. Finom indiai papiron nyomva, hajlékony vászonkötésben, 325 éneket tartalmaz. A Bethesda lelkészi kör 500 darabot kapott az uj énekesből és azt teljesen a beszerzési áron, 50 centjével, bocsátja forgalomba. Az ünnepek közeledtével nélkülözhetetlen énekkarok, vasárnapi iskolák részére. Kapható Rev. F. Ulaki, 3036 Globe Ave. Lorain, O. cimen.

Keresztelés.

LORAIN, O. — Otthonukban keresztelte meg a lelkész Szántó József (Pétervásár, Heves-m.) és neje Pandi Eleonora (Bacska, Zemplén-m.) szülők leányát Elonora névre. Keresztszülei: Csonka János és Karhusz Viktorné szül. Zsoldos Teréz.

A jubileum anyagi eredménye.

A templom avatási és jubileumi ünnepély bevétele $1070.92, kiadása $218.54. E szép összeg is bizonyság a nagyszerü siker mellett.

Templomujitásra ujabban a következők ajándékoztak: Eskó András $5.00, ifj. Dobroszky György és neje $10.00, Varga Józsefné $2.00, Gergely Elek $10.00, Berki Sándor és neje $5.00, Borbély Dániel és neje $10.00.

A MCKEESPORTI REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Nőegyleti estély.

McKEESPORT, Pa. — Ritka fényes sikerrel folyt le november 19-én este a mckeesporti ref. egyház Nőegyletének estélye, amelyet abból az alkalomból rendezett, hogy a templom basementjét a Nőegyleti tagok, természetesen a férfiak segitségével, teljesen megujitották. A nagyon csinosan, izlésesen kifestett, részben ujból butorozott basement, valamint a mellette levő konyha most már egészen másként néz ki, mint eddig. Bizonyára kellemes tartózkodási helyisége lesz ezután nemcsak a Nőegyletnek, hanem az egyház többi intézményeinek is.

Zsufolásig megtelt a tágas gyülésterem s a közönség nagy élvezettel nézte és hallgatta a válogatott számokból összeállitott programot.

A lelkész József történetét mutatta be vetitett képekben, az egyes képeket magyarázó előadással kisérve. Majd az Ifjusági Kör tagjai énekeltek karban magyar háborus nótákat, amit Ilacsik Erzsébet és Bertók Jolán magyar szólója követett. Jakab Magda, Becskereky Erzsi és Ilacsik Erzsébet egy-egy pompásan sikerült szavalatot és monologot adtak elő, s Boné Károly énekelt szólóban, a lelkész nejének hegedü kiséretével szép magyar nótákat. A befejező szám magyar tánc volt, amelyet festői jelmezekben Ilacsik Erzsébet, Bartók Jolán, Szabó István és Bak Zsigmond jártak, a közönség rendkivüli nagy tetszése mellett.

Az estét Tóth N. Károly gondnok zárta be s a Nőegylet nevében teára hivta meg a közönséget. A basementben volt fölteritve s noha a vendégek kétszer cserélték helyet, még igy is voltak olyanok, akik tényleg már nem vehettek részt a nők által összehordott tömérdek jóban.

Egyleti gyülés.

Az Ifjusági Kör november 19-én délután tartott gyülést, amelyen a jövő programjával foglalkoztak. — Megállapodtak a rendszeres összejövetelekben, amelyek az ó-év utolsó estéjén, azután a farsang folyamán és husvét másodnapján fognak táncmulatságot és előadást rendezni. Elhatározta az ifjuság, hogy player pianot vesz s annak megvételével meg is bizta a kör néhány tagját.

Uj tanitónő. A mckeesporti ref. egyház uj tanitónője, Bogár Anna most foglalta el állását s mindjárt első föllépésével sikerült megszereznie az egyháztagok és a gyermekek rokonszenvét. Az uj tanitónőt a lelkész a vasárnapi istentisztelet alkalmával mutatta be a gyülekezetnek, akiknek Bogár Anna szép beszédben köszönte meg a megválasztását és a legbuzgóbb munkálkodást igérte.

Thanksgiving Day alkalmával a Gyermek Klub rendez a templom helyiségeiben müsoros estét, amelyen két gyermek szindarab, a "Hamupipőke" és "Egy befőttes üveg" szerepel. A két szindarab mellett más programszámok is lesznek. Belépti dij 25 cent.

Egyházi értesités.

Istentiszteleti sorrend: A duquesnei Amerikai Magyar Ref. Egyház megállapodott abban, hogy a rendes vasárnapi istentiszteletek mellett minden csütörtökön este is tart hétköznapi istentiszteleteket, bibliai órákat. A vasárnapi iskolai tanitók már fél hét órára összejönnek a következő lecke tanulmányozása végett Fél nyolc órakor istentisztelet és azután ének gyakorlatok. Az istentiszteletek a Grant Streeten, a 4-ik és 5-ik utcák között levő Christian Churchben tartatnak.

AZ AMERIKAI MAGYAR ATHLÉTÁK OTTHONÁRA JÖNNEK ADOMÁNYOK

Az Amerikai Magyar Athléta Klubot Amerika minden részéből segitik a magyarok, hogy diszes hajlékot emelhessen a magyar sportnak.

A Clevelandban székelő Magyar Athléta Klub, azt a tervet tüzte ki maga elé, hogy az amerikai magyar sportnak hajlékot emel s abban szivesen lát minden magyar athlétát, aki a magyarságnak sport téren is jó hirnevet igyekszik teremteni.

Az Amerikai Magyar Athléta Klub kérését, máris érkeznek adományok a nemes célra az ország minden részéből. Igen sokan vannak az amerikai magyarok közt, akik megértik azt, hogy milyen fontos mindnyájunkra nézve a sporttéren való előrehaladásunk s hajlandók áldozatot hozni az athléta otthon megteremtésére.

Az Amerikai Magyar Athléta Klub, amelynek mai helyiségei Clevelandban a 2700 Vestry avenuen vannak, hosszu évek óta fárad Clevelandban, hogy a magyarság jóhirnevét sport téren öregbitse. Szekrényei tele vannak ezüst serlegekkel és egyéb kitüntetésekkel, amiket sport téren elért diadalaival szerzett. Tagjai külön is dicsekednek számos hasonló dijjal, amit nemes versenyben szereztek.

Az Amerikai Magyar Athléta Klub által nyert dijak.

Ezt a hajlékot az amerikai magyarság segitségével akarja megteremteni. Nem kér és nem vár nagyobb adományokat, centeket is elfogad, mert az a célja, hogy minden amerikai magyar járuljon egy egy téglával az Amerikai Magyar Athléta Otthon megteremtéséhez.

Csak egy izben tolmácsoltuk

Segitsük a derék sportegyletet az Amerikai Magyar Athléta Otthon megteremtésében. Bármilyen csekély adományunkat küldjük a Klub által megbizott bank cimére, amely az adományokat kezeli. A cim a következő: **Athletic Home Fund,** United Bank, W. 25th St. and Lorain ave. Cleveland, O.

Egyék és soványodjon

Ez egy régi tanácsnak épen a megforditottja, de a soványitás modern eszközei ezt a megforditott módszert lehetővé teszik.

Ha tükörév és idegenkedik torna gyakorlatoktól, ha enni szeret és sulyát néhány fonttal mégis csökkenteni akarja, ugy tegye a következőt: Menjen a gyógyszerészhez (vagy irjon a Marmola Companynak, 4612 Woodward Ave., Detroit, Mich.) és fizessen (vagy küldjön) egy dollárt. Ezért a szerény összegért a gyógyszerész megmutatja önnek az utat, hogyan juthat abba a helyzetbe, hogy régi kivánsága, hogy csinos, karcsu formát nyerjen, beteljesedjen. A gyógyszerész adni fog egy doboz Marmola Prescription Tablets (Marmola Recept Tablettát, készitve a Marmola Prescription Marmola Recept pontos utasitása szerint). Ezen tablettákat rendszeresen kell bevennie minden étkezés után és lefekvés előtt, mignem sulya állandóan és biztosan fogyni fog. Azután folytassa ezt a módszert mindaddig, amig a kivánt sulyt el nem érte. Marmola Prescription Tablets (Marmola Recept Tabletták) nemcsak ártalmatlanok, de igazán jó hatásuak az általános egészségre. Nem szükséges, hogy veszélyes koplalásokba fogjon bele, vagy hogy fárasztó gyakorlatokat végezzen. Egyen továbbra is olyan étvággyal, mint azelőtt, de használja a kis tablettákat szorgalmasan és a sulya kétségen kivül gyorsan fogyni fog, hátrahagyva természetes formáját, szép formás izmokkal.

ÖSSZES BAJAITÓL MEGSZABADULT

Mrs. Sherman meggyógyult a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound használatától.

Lake, Michigan. — "Egy évvel ezelőtt rendellenességek és gyengeség kinoztak és időnként ágyban kellett maradnom. Családi orvosunk gyógykezelt és végre kijelentette hogy nem tudja mi bajom van. Elhatároztam tehát, hogy megpróbálom a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot. Már az első üveg elhasználása után jobban kezdtem érezni magam. Több üveg Vegetable Compoundot elhasználtam, valamint a Lydia E. Pinkham's Sanative Washt és most teljesen meggyógyultam. Ha akarja, nyilvánosságra hozhatja e levelemet." — Mrs. Mary Sherman, Route 2 Lake, Mich.

Minden nő vegye figyelembe a következő tényt. A nők legnagyobb része szenved rendellenességek és gyengeségben. Több orvossal és sok gyógyszerrel megpróbálkoznak. Legutoljára próbálják meg a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot, mely feltétlenül segit, a minek egy bizonyitéka a sok közül a Mrs. Sherman tapasztalata.

Ha családi orvosa nem tud segiteni és betegsége nem javul, miért nem próbálja meg a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot? (274)

MÉZ

MAYFIELD BÜSZKESÉGE

Tiszta gabonavirágból (sötét) szürve

Lóhere méz, (fehér)

5 fontos bödöny szállitva $1.75

10 fontos bödöny szállitva $3.25

Levelezőlap rendelésre azonnal házhoz szállitok.

Robert D. Payne
R. F. D. 1,
South Euclid, Ohio

Elárusitók kerestetnek.

(274 V 280 V

REUMA!

try Sloan's

MEGÖLI A FÁJDALMAT MERT FELTÖRI A TORLÓDÁST

A reumás fájdalmak legtöbbször torlódásból keletkeznek. Használjon Sloan's-t. Ne dörzsölje. Behatol a fájós helyre, megindítja a vérkeringést. Eny híti a fájdalmas torlódást—elmulik a gyulladás.

Próbálja Sloan's-t megeröltetett, fájós izmokra, hátfájás és neuralgia ellen. Próbálja meg "mell-hülés ellen."

SLOAN'S LINIMENT

Megöli a Fájdalmat

Engesztelje fel hülését Musterole-val

Tartsa kéznél a Musterolet, ha hülés kezdődik. Nagyanyó mustárflastromának összes előnyei meg vannak benne a HÓLYAGZÁS nélkül. Csak ujjaival keni fel. Eleinte meleg bizsergést érez, mikor a gyógyitó kenőcs behatol a pórusokba, utána következik a megnyugtató hüsitő érzés és gyors könnyebbülés.

A mustármag olaja és más egyszerü szerekből készülve, a Musterolet sok ápoló és orvos ajánlja. Használja a Musterolet torokgyulladás, torokfájás, nyakmerevedés, vértolulás, rheuma, izommerevedés, asthma, ideggörcsök, torlódások, hát és csukló fájdalmak, fájó izmok, ficamodások, horzsolások, fagyások, fagyott lábak és mell hülések eseteiben. Elháritja a tüdőgyulladást és a "flut" 35c és 65c tégelyekben és tubusokban.

Jobb a Mustárflastromnál

MUSTEROLE WILL NOT BLISTER

OKTATÁS.

KÖNNYEN MEGTANULHAT ANGOLUL BESZÉLNI 15 PERC ALATT naponta. Kitünő eredmény már egy pár lecke után is. Sikerről irásban kezeskedünk. UNIVERSAL INSTITUTE (31) 235 W. 108 New York Kérjen azonnal felvilágositást.

CHICAGOI ORVOSI HIR.

Dr. Löwinger Ernő, a régi chicagoi magyar orvos visszatért európai tanumányutjáról s megkezdte betegei fogadását d. e. 11-től 1-ig, este 6-tól 8-ig. Vasárnap csak délelőtt. Cim: **455 W. North Ave.,** a Cleveland Ave. mellett, Chicago, Ill.

Valóságos Istenáldás

VESEBAJOSOK részére az

UROSOL

vese és szervezet-rendbehozó szer.

Ha fáj a háta, vagy tagjaiban nyilalást érez, ha fáradtnak érzi magát, ne gondolkozzon sokat, hanem hozassa meg azonnal az Urosolt, mely elejét veszi a komolyabb bajnak és elhanyagolt esetekben is ajánlatos.

Egy doboz (50 szem) ára $1.00.
"Urosol" vesetapasszal ára $1.50
Hat doboz, egy teljes kura $5.00
Kapható e cimen:

SZENTHÁROMSÁG FŐGYÓGYSZERTÁR
8902 Buckeye Rd
Cleveland, O.

DeVita

S. De Vita Bankár

2105 FIRST AVE., NEW YORK
Cor. 108th Street.

Állami felügyelet alatt

Garantáljuk, hogy mindig a legalacsonyabb napi áron továbbitjuk pénzküldeményét:

Tegnap a következő árfolyamaink voltak érvényben:

1000 magyar korona	$—.43
10.000 osztrák korona	$—.16
100 csehoszlovák korona	$ 3.18
1000 román lei	$ 6.70
1000 jugoszláv korona	$ 4.20

A fenti árakhoz igen mérsékelt postai átutalási költséget számitunk, amint azt e lap minden "Vasárnap" cimü szines melléklétében közöljük.

INGYEN SÜRGÖNYI ÁTUTALÁS! Hajójegyek — Válaszbélyegek

Irjon 500 számu körlevelünkért, a mely értékes tudnivalót tartalmaz.

A SZABADSÁG SZABÁSZATI ISKOLÁJA

A bemutatott ruhadarab szabásmintája 12 centért megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Sokan kérnek fiuknak való télikabát mustrát. Vannak olyan derék magyar anyák, akik még télikabátot is maguk akarnak késziteni gyermekeiknek. Okosan teszik, nagy pénzt takaritanak meg vele.

Bemutatjuk itt a 3713. számu fiukabát mintát.

3713. Fiu Kabát.

A szabásmintája négy féle nagyságban kapható, kicsiny 34—36, közép 38—40, nagy 42—44 és extra nagy 46—48 mellbőségü. A 12 évesnek való kabát elkészitéséhez 2⅝ yard kell a 44 inces kelméből. A szabásminta ára 12 cent.

Bemutatunk egy bájos pongyola ruhát is:

4144. Sack.

Négy féle nagyságban kapható a mustrája, kicsiny 34—36, közép 38—40, nagy 42—44 és extra nagy 46—48 mellbőségü. A középnagyságu elkészitéséhez 1⅝ yard kell a 32 inces kelméből. A mustra ára 12 cent.

Aki elfeledte megirni a rendelésnél, hogy milyen nagyságu, szájzu mustra kell, irja meg pótlólag, hogy elküldhessük. Másféle nagyságot, mint amilyent jelzünk, hiába rendelnek, mert nincsen.

Rendelje meg az alábbi kis rendelési szelvényen. Vágja ki, töltse ki és küldje be cimünkre a megfelelő összeggel, ami bélyegben is mellékelhető.

SZABADSÁG SZABÁSZATI ISKOLÁJA

Box 171, Cleveland, Ohio

Kérem megküldeni a mellékelt 12 centért a ______________ számu ______________ és nagyságu szabásmintát, továbbá a többi 12 centekért a ______________ ______________ számu ______________ és nagyságu szabásmintákat, valamint egy példányban 12 centért az Őszi és Téli Divatkönyvet.

Nevem ______________

Utca, házszám vagy pósta box ______________

Helység ______________

Állam ______________

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel értesitjük Philadelphia, Pa. és környékén lakó előfizetőinket, hogy Weisz Ernő urat biztuk meg ottani előfizetőink meglátogatására. Weisz Ernő urat felhatalmaztuk előfizetések és hirdetések gyüjtésére és a dijak beszedésére.

Kérjük olvasóinkat, támogassák megbizottunkat munkájában.

Tisztelettel

Bartek János,
a Szabadság pittsburghi irodájának vezetője.

(269—74)

YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKE

Youngstowni iroda: 336 West Federal St. Tel. Bell Main 5260

BETÖRŐK JÁRTAK A MILLER-FÉLE ÁRUCSARNOKBAN

$5,000 készpénzt vittek el a felrobbantott acélszekrényből.

YOUNGSTOWN, O. — Kora hajnalban kasszafurók jártak a Miller-féle füszeráru és huscsarnokban, a West Federal Street 111-13 száma alatt, s felrobbantották az üzlet végében levő irodahelyiségben elhelyezett nagy acélpénzszekrényt, amelyből körülbelül $5.000 készpénzt raboltak el.

Munkájukat B. E. Baum, a cég alkalmazottja vette észre, aki azonnal értesitette a rendőrséget James Nolan rendőrőrmester, Wollitz és Connelly rendőrökkel siettek a helyszinére, akik az üzlet belsejének gondos megvizsgálásával megállapitották, hogy a betörők a W. Federal Street 109. számu szomszédos házának tetejére másztak, s az üzlet nyitva hagyott oldal ablakán át jutottak a cég helyiségébe. Maga a robbanás nem okozott más kárt, s a dörejét nem hallotta meg senki. A munka megkezdése előtt letörték az üzlet utcai bejáratának zárját, s azt nyitva is hagyták.

SIKERÜLT OPERÁCIÓ.

YOUNGSTOWN, O. — Jambrik István (Kisvárda, Szabolcs-m.) a youngstowni róm. kath. egyház kurátora, ki az itteni egyleti és társas életnek egyik ismert és tevékeny tagja október 10-én munkaközben hirtelen rosszul lett. Azonnal kórházba szállitották, ahol az orvosok veszélyes vakbéloperációt hajtottak rajta végre. Már hazavitték lakására s bár még nincs tul a veszélyen, az orvosok biznak felépülésében. Felesége és gyermekei állandóan mellette tartózkodnak, s nagyon sok az érdeklődő a Jambrik családnál.

A MAGYAR HÁZ ÜGYE.

YOUNGSTOWN, O. — A Kossuth Kör legutóbbi gyülésén tizenkét tagu bizottságot választottak, a melynek feladata a létesitendő magyar ház épitésére vonatkozólag a szükséges előkészületeket megtenni és ezt a szép tervet megvalósitani. A bizottság tagjai: Pekarcsik M. István, Szabó János, Gürtler Adolf, Molnár Lajos, Schermer Zsigmond, Deák Pál, Gergely Vilmos, Géressy Sándor, Brogli Ignác, Juhász János, Gagyi János és Liszkay Gábor. A Kossuth Kör dicséretreméltó kezdeményezése kétségkivül széleskörü pártfogásra fog találni a youngstowni magyarság körében.

Lássa el magát télre és győződjék meg olcsó árainkról!

MAGYAR FÉRFI DIVATUZLET
ROGER'S
321 W. FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O.

Télikabátok, öltönyök, kalapok, ingek, nyakkendők, alsóruhák, fehérneműek, mindennemü férfi divat cikkek a legjobb minőségben jutányos áron. SZABOTT ÁRAK. s-áll.

Elsőrendü ételek, jutányos árak, előzékeny kiszolgálás
WHITE STAR RESTAURANT
334 West Federal Street
Youngstown, O.
Közvetlen a "Szabadság" irodája mellett. (s)

CITY TRUST AND SAVINGS BANK
West Federal St. cor. Phelps St.
Youngstown, O.
Hajójegyek és pénzküldés az óhazába a legolcsóbb napi árfolyamon.
Külön magyar osztály.
4%-ot fizetünk takarékbetétek után. (s)

YOUNGSTOWN EGYEDÜLI MAGYAR GYÓGYSZERTÁRA
Eber Ferenc, tulajdonos
Orvosi recepteket a legpontosabban készitünk.
373 EAST FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. (s)

SZABÓ LÁSZLÓ
pénzküldő, hajójegy és real estate irodája
15 SOUTH ARCH STREET, Alliance, O.
Bármit venni, eladni, vagy cserélni akar, forduljon bizalommal hozzám. Óhazai ügyek pontos és lelkiismeretes elintézése. (s)

OHLIGERS GYÓGYSZERTÁRA
Azelőtt Palánszky gyógyszertár
806 EAST SUMMIT ST., Corn. Webb St. Alliance, O.
Orvosi recepteket szakértelemmel készitünk.
Bel és külföldi gyógyszerek nagy raktára. (s)

LAWRENCE SAVINGS & TRUST CO.
FOREIGN DEPARTMENT
Magyar osztály
Hajójegyek minden vonalra.
Pénzküldés a világ minden részébe.
New Castle, Pa. (s)

HA AZ Ó-HAZÁBAN
lakó rokonainak, hozzátartozóinak, vagy ismerőseinek pontos cimét meg akarja tudni, vagy pedig az óhazában bármilyen természetü dologban pontos felvilágositásra van szüksége, forduljon hozzám. A legujabb és legszebb magyar népdalok nálam olcsón kaphatók. Óhazai és közjegyzői ügyeket szintén a legpontosabban és legjutányosabban régzek. Irjon e cimre:
ALEXANDER MIHOK
601 Dollar Bank Building, Youngstown, O.

Magyar adásvételi iroda
Ha házat, farmot, telket vagy üzletet venni, eladni, vagy elcserélni akar, forduljon bizalommal hozzánk.
Loschitzer és Engel
Hajójegy, pénzküldő és jogügyi irodája
336 W. FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. (s)

S. ENGEL
egyedüli magyar fényképész Youngstownban
A vidéki magyarság pártfogását is kérjük.
202 W. FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. (s)

Egyedüli magyar kézi munka és óhazai férfi és női cikkek nagy raktára.
Férfi és női sweaterek, importált D. M. C. pamutok, meleg férfi és női alsó ruhák és harisnyák nagy választékban. Óhazából érkezett hurkatöltők. Minden a legjutányosabb áron.
Dunyhába való elsőrangu libatollak.
Gross Hermann
343 EAST FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, OHIO (s)

RESS ÉS FIAI
Columbia s Victor beszélőgépek, Victor, Columbia, Okeh és Hazai lemezek teljes raktára.
16 E. Federal St., Youngstown, Ohio 3-ik ajtó a Squaretől.
32 S. State Street, Girard, Ohio Szemben a High Schoollal. (s)

EARL B. JACK
TEMETKEZÉSI INTÉZETE
1221 HARRISBURG ROAD N. E. CANTON, O.
Közvetlen a Christal Park Bank mellett. — Hasonlitsa össze árainkat másokéval. Nálunk jutányos áron kap pontos és lelkiismeretes kiszolgálást. — Ambulance kocsik. (s)

$25.00 ÉRTÉKE $25.00

7.95-ért KÜLÖN KIÁRUSITÁS 7.95-ért

Itt az alkalom, hogy igazi olcsóságot vegyen, olyant, amilyent még nem vett életében, áron alul árusitjuk ki a képen látható tárgyakat és mindért jótállunk. 1) Egy jó kivitelü elegáns órát, szabadalmazott szabályozóval, legjobb nagyságu, diszes tokban. Francia szürke ezüstből készült, jó jár, bányászoknak, vasutasoknak, mechanikusoknak és mindenféle ipari munkásnak ajánljuk. Ára mindenütt $5. 2) H. & R. automatikus revolver 22, 23, 38 kaliberü, kék vagy nikkelezett acél, ára mindenütt $8.95. 3) Gyönyörü kézelőgomb, gold filled, szép kivitel, ára $1.50. 4) Elegáns töltötoll, láncon viselhető, ára $3. 5) Kinai gyürü, meyről az tartják, hogy szerencsét hoz viselőjének és elüzi az ördögöt, minden kinai viseli, ára $2.50. Most alkalma van megszerezni mind az öt tárgyat $7.95-ért, ami azt jelenti, hogy könnyen megtakarithat $13-t. Pénzét szivesen visszaadjuk, ha a tárgyakkal nincs megelégedve. Irjon még ma és küldjön 45 centet bélyegben szállitási költségekre, a $7.95 a tárgyak átvételekor fizeti.

WESTERN SALES CO., Dept. G-450, 2136 W. CHICAGO AVE., CHICAGO

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSITÁSOK | **BUDAPESTI JELENTÉSEK** | **ÓHAZAI UJSÁGHIREK**

NAGY NYOMORBAN TENGŐDIK A FELVIDÉKI RUTÉN LAKOSSÁG.

A szlovák néppárt kiáltványa.

BUDAPEST, nov. 5. ("Az Ujság" tudósitása.) — Az **Ujság** ismertette a Hlinka vezelése alatt müködő szlovák néppárt kiáltványát, amely beszédesen tanuskodik arról, **hogy** a felvidéken felborulóban van a helyzet. A tótság teljes autonomiát követel a cseh kormánytól s csak ezen az uton reméli a politikai viszonyok orvoslását és a háttérben meghuzodó gazdasági bajok szanálását. Olyan komoly hangot ütött meg a tótság memoranduma, hogy a népszövetségnek is bizonyára szava lesz ehhez a kérdéshez. Annyi valószinü, hogy a prágai kormány nem balanszirozhat már sokáig, hanem végre szint kell vallania. Az elkeseredés tetőfokát érte el és — ugy látszik — bajosan lokalizálható. Erről tanuskodik az a körülmény, hogy **a rutén föl dön is komoly mozgalom kerekedett és az események egyál talán nem kedveznek a prágai centralisták álmainak.**

Inczinger, homonnai plébános, politikai barátainak bevonásával legutóbb memorandumot intézett a cseh kormányhoz. Ez a memorandum egyuttal a népszövetség elé is kerül. Lényege az, **hogy a rutén nép segitségét kér az orosz betörés és a háboru borzalmai nyomán elpusztult rutén falvak felépitésére.** Szemrehányást tesz a prágai kormánynak, hogy nem gondol komolyan erre a kötelességére. A memorandum arról a nyomorról is megemlékszik, mely borzalmasan fojtogatja a rutén népet és a legrettenetesebb szenvedéseket tartogatja a közelgő télre. Ezzel kapcsolatosan kérdést intéztünk Kutkafalvy Miklós volt államtitkárhoz, aki a rutén viszonyokról az alábbiakban volt szives nyilatkozni:

— Nem lehet tagadni, hogy **az Erdős-Kárpátok vidékén a gazdasági helyzet napról-napra rosszabbodik. A gyári üzemek és ipari vállalatok nagyrészben már megszüntek.** Igy a többi között már teljesen beszüntette a munkát a szolyvai faipari és falepároló részvénytársaság, amely a béke időkben közel négyezer munkást foglalkoztatott. Ugyanez a sors érte a perecsényi vegyipari részvénytársaságot, amely szintén több ezer embernek adott kenyeret. Ebben a gyárban már félév óta állanak az összes gépek. **Számos más vállalat szintén erre a sorsra jutott.** Ma tehát az a helyzet, **hogy a nép munka nélkül áll és nincs betevő falatja.** Tudni kell ugyanis, hogy a ruténeknek a kevés hasznot hajtó föld mivelésen kivül főleg erdő és faipari téren kellett keresniök boldogulásukat. Eppen ez az iparág azonban elsorvadt, miután a **cseh kormány a faipari produktumokat nem tudta elhelyezni a világpiacon.** Magyarország és a Balkán voltak a legnagyobb piaca a rutén faipari termékeknek, de a békekötés óta megváltozott a helyzet. Rutén földről ma nem exportálnak. Elképzelhető, micsoda munkanélküliség tombol azon a vidéken. Fontos gazdasági tényező volt továbbá, hogy a **rutén munkások nyári időben Magyarországon szerezték meg a kenyérmagvakat,** amig módjuk volt arra, hogy magyar mezőgazdasági és arató munkát vállalhattak. A terület erőszakos elszakitása ezt is megakadályozta.

— Tetézi a bajt, hogy az **időjárás is nagyon kedvezőtlen volt az Erdős-Kárpátok vidékén. Hat hétig tartó szüntelen esőzés volt a közelmultban.** Ugyszólván az egész burgonya- és kukorica termés elrothadt, ezenfelül a folyók áradása miatt tönkrement a szénatermés. Nem csoda tehát hogy a nyomor a tetőfokra hágott. Zseltvay János ungvármegyei zsupán, aki legutóbb személyesen bejárta ezt a vidéket, kénytelen volt megállapitani, hogy a hirek nem tulzottak. **Láthatta, hogy a rutén nép gyermekei ruha és lábbeli nélkül járnak cigányrajkók módjára.** Amikor a nép segitségért ostromolta, a zsupán kijelentette, hogy a cseh kormány nem adhat tetemes anyagi segitséget. Azt a megoldást választották, hogy a cseh városokhoz fordulnak segitségért. Felkérték az egyes városokat, vállaljanak egy-egy falut s lássák el élelemmel és ruhával. Közel másfél hónapja, hogy ez az akció megindult, de még nincs látszatja.

— Talán azért van a legnagyobb elkeseredés, mert látja a nép, hogy nem volt nagyobb baj, amig Magyarországhoz tartozott. A legrosszabb esetben is megtudta szerezni a télire való élelmet. Tudvalévő ugyanis, hogy Munkácson ugynevezett hegyvidéki kirendeltség müködött a földmivelésügyi miniszterium fennhatósága alatt és ez igyekezett segiteni a bajokon. Ezt az igyekezetet nem látja most a rutén nép a csehek részéről. Csak természetes, hogy az elégedetlenség a cseh imperium elleni gyülöletben domborodik ki. Emberileg igazán indokolható, ha erupciók esznek Ruszinszkóban.

HOGYAN VÉLEKEDTEK PETŐFI SÁNDORRÓL A KORTÁRSAI

Nem ismerték fel benne a lángészt. — Költészetének lényegét ismerték félre.

BUDAPEST, nov. 4. (A "Magyarország" tudósitása.) Lángelmék és ujitók mindig és mindenütt szemben találják magukat a konzervativokkal, szük látókörüekkel, sőt az irigyek hadával is. Petőfi, noha Vörösmarty pártfogása mellett és a Nemzeti Kör égisze alatt — a siker jegyében indult, valósággal **szervezett támadást intéztek ellene, amikor szárnyai nőni kezdtek.** S mig eleinte elismeréssel fogadták föllépését, csakhamar kezdették és **éppen azt hibáztatták költészetében, ami aban uj és eredeti volt.** A kortársak rövidlátása, a távlattalanság kicsinyessége törpének látta és silány támadások özönével akarta lehetetlenné tenni a magyar költészet nagyszerü hősét.

Poór Jenő kezdte meg a dicstelen hirlapi hadjáratot Petőfi ellen. A helység kalapácsát birálva a pozsonyi Hirnök 1844. nov. 194ki számában. Nem ismerte fel a hősköltemények paródiáját a költő szatirikus munkájában s kimondta a szentenciát, hogy **"a hősköltemények nevezetét ily mesefajra bitorlani, több mint képtelenség"** s igy természetesen megrótta **"alacsony hasonlatosságai"**-ért, és **"idomtalan s nevetséges tropusai"-ért.** Az igazi hadakozást azonban a "Honderü" végezte, amelyben pedig korábban két verse is megjelent a költőnek. Nádaskay Lajos, a segédszerkesztő vette bonckés alá a "Versek I." kötetkéjét s megállapitotta, hogy **"itt-ott egészen prózaivá, néhol meg ennél is alább sülyed"** Petőfi költészete. "A pórias verselés alantas régiójába kezd mindinkább alábbsülyedni", ugymond s ez nemcsak Nádaskay véleménye volt, hanem a Vörösmarthy-utánzók egész gárdájának "pártvéleménye". — Közben Dardanus álnéven — valószinüleg Császár Ferenc, az ellenlábasok feje (társai: Kunoss Endre, Sujánszky Antal, Hiador-Jámbor Pál) — általánosságban csapott le a fiatal költőre. Petőfi azonban nagyon szivére vehette, mert "A természet vadvirága" cimü versét a Dardanus-féle kritikusainak ajánlotta.

Szeberényi Lajos, aki korábban barátja volt, 1845 februárjában a "Hirnök"-ben Etőfi Andor álnéven a "Versek I."-ről adott éleshangu gunyiratot. Szerinte Petőfi verseiben hiányzik a szerénység s "aestheticaiatlan" kifejezések, durva nyerseség, rut botlások, prózaiság, lealjasodás, pöffeszkedés lelhetők bennök. "Ilyen csordások és erdei kóborok szájába illő beszédeket kénytelen olvasni" a kényes hölgyközönség. Petőfi a Pesti Divatlapban "Adatok a kritika titkaihoz" cimen válaszolt, mondván, hogy a Szeberényiek ugy néznek le rá, mint a nagy-nagy ökör a kis pacsirtára s már akkor kadenciáztak, mikor ő még azt sem tudta, "mi a költészet: bocskorszij vagy martyrkorona?" Szeberényi a "Leleplezések" sorozatát inditotta erre a "Századunk" sok számán keresztül (1845 április), amelyekben folyton: **"Petőfi (eredetileg Petrovics) Sándor"** megjelöléssel beszél a költőről. Durva sértések egész halmazatával állitja pellengére a költőt, mondván: **"ily emberek vannak irodalmunk hősei közt, kikről a leplet egyszer szükséges volt már lerántani, nehogy alatta még tovább is üzzék csalárd játékukat."**

Ám még alacsonyabb eszközökkel is dolgoztak ellene. "Irói hitel" cimmel egy 8888 jegyü ur azzal vádolta meg "P—fi S—or"-t, hogy a pápai előfizetőinek könyvet nem küldött. A költő azonban igazolta magát a nyilvánosság előtt.

Még Toldy Ferenc is, — aki pedig eléggé meglátta Petőfit, — ugy vélte, hogy: **"dorbézolás, éjjeli időtöltés, rendetlen élet szeretete"** a jellemző oldala. Garay János, a költő és Hazucka Ferenc, a megbizhatlan kritikus, Vas Andor álnéven 1845-ben állandó üldözésbe vették Petőfit. Még jobb, ha az agyonhallgatás fegyverét használják ellene, mert különben éles csipkedésekkel és ilyenféle tanácsokkal látták el: **"Ha P. S. 5 évig semmi prózát sem irna s egyszersmind verseit megtizedelné, tiz év mulva nagy köszönetet mondana e jó tanácsért"**

A Honderü "Laprosta" rovatában szedte izekre az ujitó verselőt, mondván, hogy a fiatal költők énjük kiemelésével emelik magukat, igy lesz naggyá többek közt a legköznapibb fickó, kinek egy-két népies költeménye **talán sikerült. Ez a fickó** — Petőfi Sándor volt! Horváth Lázár, a "Honderü" főszerkesztője Petőfi "Zöld Marci"-jának viszszavetése alkalmából igy intette meg: Ez a bukás "azért leend különösebb hatással, mert ez ifju kezdő már is rendkivüli universalis genienek mondja és irja magát ... legujabban is ilyen nem szépen viselte magát, midőn hallatlan arroganciával egy Sujánszky (!) ellenében oly nyilatkozatot engedett magának. Igen szép dolog az önérzet és férfias büszkeség, de ily hetvenkedés, éretlenség, féktelen szerénytelenség, mégis sok". Császár Ferenc meg az "Irodalmi Őr"-ben (aug. 16) "aljas piszkosságok hajhászásával" vádolja éretlen, lenéző modoru birálatában. 1845. évben jelent még meg a "Magyarkák" cimü gunyirat Lipcsében, mely igy kezdi ismertetését a lángeszü költőről:

"Petőfi(!) Sándor. Ex-baka, nyugalomba lépett szinész, ex-divatlapszerkesztő, vándorköltő stb. stb."

Császár szerint a "Megy a juhász szamáron" silány darab, a János vitéz csinos, de elég untató népmese, a Cipruslombok érzelgős, erőltetett pitvergés... igy a kritikusok és költőtársak Petőfiről pályája elején; de az igazi csatazaj 1847-ben támadt csak ellene!

A mindennap látott, közöttük tengődő, nyurga fiuban sehogysem tudták kortársai megsejteni a betüben és szoborban öröklétü költőt. A "Nemzeti Ujság" agyonhallgatta "Összes költeményeit". Zerffi ur, a "Honderü" öntelt és megfelebbezhetetlen kritikusa viszont tizenegy számra terjedő cikk-sorban vágta semmivé Petőfi költészetét, mely szerinte: "a legtriviálisabb nyerseségtől duzzadoz".

A pamflet nyomán fajult dühössé az irodalmi harc az "Életképek" hetilap körül csoportosuló és a francia forradalmi eszméktől átitatott "népköltők" s főleg Petőfi ellen. A "Tigris és Hiéna" alkalmából már igy irtak róla: "Nincs nevelése, szivének és szellemének kimüvelését elhanyagolta." E cikket Zerffi ur az Augsb. Allg. Zeitung-ban is kiadta, miként előbbi gunyiratát dr. Lauba Henriknek, Lipcse, ajánlta. Petőfit ekkor már korlátlan müveletlenséggel rubrikázták és vele szemben Jámbor Pál volt a nagy költő.

Pulszky Ferenc eléggé értékeli, mégis felületes születlenséggel, pongyolasággal vádolta. Szerinte az "Egy gondolat bánt engemet..." aggályos vers és szájhősködés. A "Honderü" Petőfi és Arany verseit egymáshoz kigunyolta az "Óda Ökörszemhez" cimmel.

Ferenczy Zoltán, Petőfi kitünő életirója és jellemzője megállapitotta, hogy a költő "eredeti és ujitó szellemét" kortársai nem látták meg. S valóban, Greguss Ágost például "A Futár" cimü füzetében (Szarvas 1847.) igy "tréfálkozik" Petőfivel:

"Petőfi pedig erölködik vala,
Petőfi pedig póéta nem vala,
Petőfi verseit elolvastam vala
És ennél (!) még nagyobb inségem nem vala"

Később nagyon megbánta Greguss tévedését, miként Zerffi és Nádaskay 1848 március 15-től hirtelen pálfordulással koszoruzói, hizelgői lettek a költőnek.

Az emberi rövidlátás adja osztályrészül a nagyoknak a kálváriát, a csuszó-mászó, rutinos középszerüségnek juttatva a biztos és könnyebb érvényesülést. Nemcsak európai müveltségü emberek, mint Zerffi, hanem nagytudásu esztéták, mint Toldy, Pulszky és Greguss is tévedhettek oly nagyot. S miként a ma embere a Petőfi-szobor mögött a mult távlatában el nem tudja képzelni emberi mivoltában a magasztos lelkü költőt; kortársai sem tudták elképzelni a rongyos csizmáju, mellőzött helyzetü verselőt az utókor szobrában. (t. e.)

— 216 —

Négyszemközt soká a lelkére beszéltem és kecsegtettem mindennel, ami csak hatással lehet egy tizenkét esztendős sihederre.

Bevárta, mig befejezem a mondókámat, aztán a szemem közé kacagott:

— Megbolondult, bátyó? — (igy nevezett olyankor, mikor jókedvében volt). — Csak nem gondolja talán, hogy ezt a pompás életmódot fölcserélem azzal a küzdelmes hányódással, amit ön folytat? Dideregni éjjel, izzadni nappal, bujkálni, rejtőzködni szüntelenül, mert lelőnek mint a kutyát, ha észreveszenek. És mindezt azért a pár garasért! Annyi pénzem van, amennyit akarok! Assunta nénitől annyit kapok, amennyi csak kell. Csak nem ment el a zeszem, hogy elfogadjam az ön ajánlatát!...

Egészen elrökönyödtem ezen a szemtelenségen és józanságon. Benedetto visszatért a pajtásaihoz és láttam messziről, amint csufondárosan rám mutogat.

— Jeles fickó! — mormolta Monte Cristo.

— Óh, hogyha az enyém lett volna, vagy ha már nem a fiam, de legalább valóságos unokaöcsém lett volna, bizonyára sikerül a jó utra terelnem, mert a tiszta lelkiismeret erőt adott volna hozzá. Hanem az a gondolat, hogy azt a gyermeket ütöm meg, akinek az apját megöltem, képtelenné tett minden fenyitésre. Sógornömnek, aki megvallotta, hogy már egynéhányszor nevezetes összeg tünt el a szekrényéből, jó tanácsokat adtam, hogyan óvakodhatik legjobban a házitolvajtól s megmutattam, hogy hová rejtheti csekélyke pénzünket. Én magam pedig elhatároztam valamit. Benedettonak nagyon jó feje volt, kitünően irt, olvasott és számolt s ha hébekorba elragadta a buzgalom, többet tanult egy nap alatt, mint mások egy héten keresztül. Elhatároztam, hogy beszerzem valamiképpen irodai szolgálatra egy hajón, mely nagyobb utra indul, még pedig ugy, hogy a fiu me ne sejtse előre s egy szép reggel csak arra ébredjen, hogy hajón van; ilyen-

— 213 —

— Bocsásson meg, méltóságos uram.

— Egy kissé késöre jár már az idő a bölcselkedésre. Hanem azért nincs egyéb megjegyzésem rá, mint hogy szabatosnak találom, amit nem minden filozófiáról lehetne elmondani.

— Mesterségem tehát egyre szélesebb körre terjedt s egyre gyümölcsözőbbé lett. Assunta vezette a háztartást és vagyonkánk egyre gyarapodott. Egyszer, mikor uj vállalatra indultam, azt mondta a sógorasszony: "Visszatértedkor egy kis meglepetéssel várlak!"

Hiába faggattam, nem akart kivallani semmit s én utra keltem.

Hat hétig tartott a vállalat; Luccában olajjal, Livornoban angol gyapjuval rakódtunk meg; áruinkat minden baj nélkül partra szállitottuk, tuladtunk a portékán és vigan tértünk haza.

Mikor belépte ma házba, első dolog, ami szemembe ötlött Assunta szobájában, egy, a berendezéshez képest ugyancsak pompás kis bölcső volt, benne egy kis hét-nyolc hónapos csecsemő. Szinte fölsikoltottam nagy örömömben. Azoknak a szomoru perceknek az oka, mely a királyi ügyész meggyilkolása óta el-elfogott, tulajdonképpen inkább ez a gyermek volt, akit elhagytam. Mondanom sem kell, hogy a késdöfés sohasem okozott lelkifurdalást.

Assunta jól a szvimbe látott; fölhasználta távolétemet s mivel a pólya megmaradt felére még föl is jegyeztem a napot és órát, amikor a gyermeket a lelencház kapujába tettem, Párisban minden nehézség nélkül átadták neki a kis fiut.

Bevallom, gróf ur, hogy mikor megpillantottam azt a kis jószágot ott a bölcsőben szenderegni, fölzihált a mellem s két könnycsepp gördült alá a szemeből.

— Assunta, — tört ki belőlem a szó — derék asszony vagy és a gondviselés meg is fog áldani érte.

— Ez már nem oly szabatos, mint a filozófiája,

KÖRNYÉKE
Tel. Bell Main 5260

...KERÜLT OPERÁCIÓ.

...GSTOWN, O. — Jambrik ... Kisvárda, Szabolcs-m.) a ...owni róm. kath. egyház ku... az itteni egyleti és társas... egyik ismert és tevékeny ...któber 10-én munkaközben rosszul lett. Azonnal kór... szállitották, ahol az orvosok ...s vakbéloperációt hajtottak ...gre. Már hazavitték lakásá... még nincs tul a veszélyen, ...ok biznak felépülésében. Fe...s gyermekei állandóan mel...tózkodnak, s nagyon sok az ...ő a Jambrik családnál.

...MAGYAR HÁZ ÜGYE.

...NGSTOWN, O. — A Kos... legutóbbi gyülésén tizen... bizottságot választottak, a ... feladata a létesitendő ma...áz épitésére vonatkozólag a ...es előkészületeket megtenni ... szép tervet megvalósitani ...tság tagjai: Pekarcsik M. Szabó János, Gürtler Adolf, Lajos, Schermer Zsigmond, Pál, Gergely Vilmos, Géres...dor, Brogli Ignác, Juhász Já...gyi János és Liszkay Gábor. ...uth Kör dicséretreméltó kez...ezése kétségkivül széleskö... fogásra fog találni a youngs... magyarság körében.

...A AZ Ó-HAZÁBAN
...okonainak, hozzátartozóinak, ismerőseinek pontos cimét ...karja tudni, vagy pedig az ...an bármilyen természetü do... pontos felvilágositásra van ...ge, forduljon hozzám. A leg... és legszebb magyar népdalok olcsón kaphatók. Ó-ha... közjegyzői ügyeket szintén a ...tosabban és legjutányosabban ... Irjon e cimre:
ALEXANDER MIHOK
1 Dollar Bank Building, Youngstown, O.

...gyar adásvételi iroda
...ázat, farmot, telket vagy üzle... venni, eladni, vagy elcserélni ...akar, forduljon bizalommal hozzánk.
...oschitzer és Engel
...jegy, pénzküldő és jogügyi irodája
6 W. FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. (s)

S. ENGEL
...yedüli magyar fényképész Youngstownban
...idéki magyarság pártfogását is kérjük.
... W. FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. (s)

...yedüli magyar kézi ...nka és óhazai férfi és ... cikkek nagy raktára.
...érfi és női sweaterek, impor... D. M. C. pamutok, meleg ...i és női alsó ruhák és ha...yák nagy választékban. Ó-...ából érkezett hurkatöltők ...den a legjutányosabb áron. ...Dunyhába való elsőrangu liba...ak.
...ross Hermann
... EAST FEDERAL STREET, ...OUNGSTOWN, OHIO (s)

...RESS ÉS FIAI
...bia s Victor beszélőgépek, Victor, ...bia, Okeh és Hazai lemezek teljes raktára.
... Federal St., Youngstown, Ohio. 3-ik ajtó a Squaretől.
... State Street, Girard, Ohio. Szemben a High Schoollal. (s)

EARL B. JACK
TEMETKEZÉSI INTÉZETE
...21 HARRISBURG ROAD N. E. CANTON, O.
...zvetlen a Christal Park Bank ...llett. — Hasonlitsa össze árainkat ...sokéval. Nálunk jutányos áron ... pontos és leikiismeretes kiszol...álást. — Ambulance kocsik. (s)

$25.00
...USITÁS 7.95-ért
.22 Cal. .32 Cal. .38 Cal.
...n, olyant, amilyent még nem vett ...ő tárgyakat és mindért jótállunk ...ott szabályozóval, legjobb nagyság, ... jó jár, bányászoknak, vasuta... munkásnak ajánljuk. Ára minde... 23, 38 kaliberü, kék vagy nikke... kezelőgomb, gold filled, szép ...n viselhető, ára $3. 5) Kinai gyil... viselőjének és elüzi az ördögöt, ...n megszerezni mind az öt tárgyat ...takarithat $13-t. Pénzét szivesen ...e. Irjon még ma és küldjön 45 ...95 a tárgyak átvételekor fizeti.
...W. CHICAGO AVE., CHICAGO.

EUROPÁBA
RED STAR LINE
New Yorkból Plymouth, Cherbourg és Antwerp-be:
ZEELAND Nov. 25. Lapland Dec. 9
FINLAND Dec. 2. Kroonland Dec. 23
GOTHLAND (3-ad osztály) Dec. 16
Csak Antwerpenig.
AMERICAN LINE
New Yorkból Plymouth, Cherbourg és Hamburgba:
*MANCHURIA Nov. 30 *MONGOLIA Dec. 11
MINNEKAHDA (3-ad osztály.), Dec. 21
*Uj 3-ad osztályu berendezéssel.
WHITE STAR LINE
New Yorkból Cherbourg és Southamptonba:
MAJESTIC Nov. 25, Dec. 16, Jan. 6
(A világ legnagyobb hajója)
OLYMPIC ..... Dec. 2. Dec. 30, Jan. 20
HOMERIC .... Dec. 9
A magyar kormány által engedélyezett hajóstársaságok.
Jó étel. Csukott szobák. Jutányos jegyek Amerikába utazó barátainak.
Felvilágositásért forduljon:
PASSENGER DEPARTMENT
SWETLAND BLDG. CLEVELAND, O.
1 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. (h s)

HOLLAND AMERICA LINE
Legjobb és direkt összeköttetés MAGYARORSZÁG minden részével.
Kitünő ellátás a 3-ad osztályon.
Hajóindulások New Yorkból:
Lefoglalásért irjon az alanti cimre:
NOORDAM .... Dec. 2
ROTTERDAM (Karácsonyi indulás) Dec. 9
RYNDAM .... Dec. 23
NOORDAM .... 1923 Jan. 6
Holland-America Line
24 STATE STREET, NEW YORK, vagy bármely meghatalmazott ügynökhöz.

CUNARD ANCHOR
Magyarországba 9 nap alatt Hamburgon át
A világ leggyorsabb hajóin minden kedden.
AQUITANIA 45,647 tonna MAURETANIA 30,704 tonna
BERENGARIA 52,022 tonna
New Yorktól Southamptonig s rögtön más hajóra való átszállás után Brunsbuttelig (Hamburg). Ugyszintén Cherbourgig és vasuton Magyarországba 8 nap alatt.
Egyenesen Triesztbe
az uj fényes és gyors olajtégető hajókon:
SCYTHIA Nov. 25 TUSCANIA Dec. 6
Egyenesen Hamburgba
a népszerü és kitünő
SAXONIA .... Nov. 29-én
Zárt fülkék az összes hajókon 3. osztályu utasok részére. Tisztaság, kényelem és kitünő magyar konyha. Különös figyelem nőkre és gyermekekre.
Óriási, személyesen vezetett Karácsonyi Kirándulás:
BERENGARIA ....Dec. 12-én
A társaság saját hivatalnoka vezeti.
Hajójegyért és bővebb felvilágositásért forduljon a legközelebbi ügynökséghez. — Kitünően szervezett pénzátutalás a magyar postatakarékpénztár utján. (h s p)

KIRÁNDULÁS
AZ ÓHAZÁBA
AZ AMERIKA GŐZHAJÓN
INDULÁS december 13-án
Brémáig és onnan vasuton Eydtkunen át Kovno-ig.
Nagyszerü alkalom azoknak, akik szeretteikkel együtt akarják a Karácsonyt élvezni.
Irjon még ma a kivételes harmadosztályu ellátás részleteiért. Harmad osztályu árak:
Bréma $103.50
Kowno $105.15
Vilno $105.30
A. C. Rypkevice személyes felügyelete alatt.
UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York
92 State Street, Boston, Mass.
110 So Dearborn Street, Chicago, Ill.
U. S. Shipping Board

Grand 417 Delmar 49
GEO. KRIEGSHAUSER
Temetkezési Intézete
4102-4 MANCHESTER AVE., ST. LOUIS, MO. h s p

"IDEAL PHONOGRAPH TUK", 18 lemezt játszanak le tökéletesen. Küldjön be tiz centet mintáért, vagy egy dollárt tizenkét doboz tüért, mely esetben ingyen kap egy két oldalas lemezt. Irjon a legujabb lemez és phonograph árjegyzékért. IDEAL CO., Box 46, Scranton, Pa.

Canadában!
Welland és környéke kipróbált pénzküldője.
Pénzküldés
sürgönyileg vagy póstai uton, de mindenkor a legolcsóbban és a legpontosabban utalom át a reám bizott összegeket.
Közjegyzői ügyeket
hazautazási és kihozatali okmányokat szakszerüen elkészitek.
LOUIS SZABÓ
Box 1457
515 So. Main Street, Welland, Ont. Can.
(269 274 280)

$35 ÉRTÉK CSAK $14.95-ÉRT
12 törhetetlen acél lemez ingyen. Legujabb találmány hires svájci zenélő láda behozva, mielőtt a vám felment. Érték $35.00, csak $14.95 árban. 12 acél lemez ingyen.

Meg lesz lepve és elbüvölve, ha meghallja a gyönyörü zenéjét az ujonnan javitott zenélő ládának, mely ép ma érkezett meg Európából. Csodálatos zeneszerszám, erős épitése és csodás kellemes édes, tiszta hangja folytán ugy játszik, mint egy grammofon, de acéllemezeket használ, melyek igen tartósak és törhetetlenek; a leghiresebb zeneszerzők gyönyörü darabjait játsza, zenekarok és bandák által előadva.
Nincs szüksége pénzét drága zeneszerszámokra kiadni, mert ezen zenélőláda ugy készült, hogy zenéje helyettesiti a legdrágább ily készülékeket. Hogy zenéljen, csak fel kell huznia a motor rugóját s feltenni a lemezt. A legjobb anyagból készült külön erre képzett munkások által. Igen erős és tartós. Az acéllemezek különlegesen erre a célra adoptálva igen tartóssá teszik ezt a készüléket. Egész élete végéig eltart.
A tok a legfinomabb szárított fából készült, müvészieesen metszve. Igen csinos és könnyen kezelhető. A teljes készülék szép dísze bármely otthonnak.
Hogy bemutassuk ezt az uj zeneszerszámot, teljesen ingyen adunk 12 acél lemezt minden zeneszerszámmal.
Ha szüksége van a legfinomabb zeneszerszámra és pénzt kiván takaritani a lemezeken, stb. vegye meg ezt a fejlesztett zenéládát és kap 12 acél törhetetlen lemezt ingyen. Csak rövid ideigadjuk ezt a 12 lemezt ingyen. Rendeljen tehát most.
NE KÜLDJÖN PÉNZT. Megrendelésnél mellékeljen 50c betétet és fizesse a $14.45 hátralékot mikor a zenélő ládát leszállitjuk önnek. Hogy meg lesz elégedve, arról előre is biztosithatjuk, vagy pénzét vissza kapja. Irjon még ma.
UNION SALES COMPANY, Dept. 17
15 SO. DESPLAINES ST., CHICAGO, ILL.
269, 74 89

MEGDOBBAN A SZIVE
ha elolvassa majd megérdemelt figyelemmel
VAS ANDRÁS
gyönyörüséges históriáját, amit pattogó rigmusokba szedett
KEMÉNY GYÖRGY
A kivándorlásról, az amerikai magyarokról irt, müvészi képekkel diszitett könyv ára:
Csinos kötésben ....2 dollár
Remek diszkötésben a szerző sajátkezü aláirásával ....5 dollár
Rendelje meg ezt a nagy müvet, amelynél érdekesebbet még nem olvasott. A rendelést küldje erre a cimre:
DONGÓ
1060—25th STREET, DETROIT, MICH. (s z)

A SZOKÁS HATALMA
olyan, hogy emberek, akik Kassai dohányhoz vannak szokva, nem akarnak másfélét használni. Ezeknek ajánljuk, hogy próbálják meg egyszer az
U-HU
védjegyü Kassai dohányunkat. A legjobb dohány a maga nemében. Ára ugyanaz mint a Négyesé. Minden csomagban 4 ajándékszelvény van.
Uj évig minden 5 dolláros rendeléshez külön ajándékot küld
JAKAB ÉS TÁRSA
423 EAST 5th STREET. NEW YORK, N. Y. (h s)

KIS HIRDETÉSEK ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, ELLÁTÁST NYER vagy KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlése 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00; háromszori közlés $2.75; husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00, háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk.

Kishirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 700 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 3536, Central 1231.

A Szabadság fiókirodái:
8718 BUCKEYE ROAD.—Telefon: Princ. 2583-R. — Cedar 622
2609 LORAIN AVE. — Telefon: Central 9096-W.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

ASZTALOS SEGÉD felvétetik, aki a javitáshoz jól ért. James Gromand, 6916 Detroit Ave., Cleveland, O. 274-76

PÉKSEGÉD, első kéz, jó munkás, kenyér és zsemle készitésre, felvétetik. Könnyü munka. Csakis megbizható ember jelentkezzék. 1010 E. 123rd St. Eddy 2590. (273-75)

NAPSZÁMOSOK
felvétetnek. Hosszu munkaórák. Jó fizetés. Állandó munka a télen át.
THE UNION SALT CO.
Addison Road (E. 65th) és N. Y. Central R. R. Cleveland, O.
(270 71 V 72—77)

EGY JÓ BORBÉLYSEGÉD állandó munkára felvétetik. 9112 Buckeye Rd., Cleveland, O. 274—76

Keresünk MUNKÁSOKAT.
Állandó belső munka. Jelentkezzék
The Bourne-Fuller Co.
1912 Scranton Rd. Upson Works, Cleveland, O.
V, 272—77

Azonnalra keresünk Módlisokat s Squeezereket
kályhatetőkhöz
CLEVELAND CO-OPERATIVE STOVE CO.
2818 Harvard Ave., Cleveland, O.
(263—74)

FÉRFI VAGY NŐ
aki a Grocery üzletet érti, jó fizetéssel azonnal felvétetik.
Érdeklődni:
235 BARTGESS ST.
AKRON, O.
(273—75)

MUNKÁT NYER — NŐ.

LEÁNY általános házi munkára felvétetik. Főzni és mosni nem kell. Kis család. Jó otthon. 10614 Pasadena Ave. Cleveland, O. Vegye az E. 105-ös carét. (273-275)

MAGYAR LEÁNY általános házimunkára és főzéshez felvétetik. Kis család. Jó otthon. 8414 Hough Ave., Cleveland, O. 272—74

EGY idősebb nő vagy fiatal leány felvétetik kéttagu családhoz. Jó otthon. Cim: 9206 Rosewood Ave. Cleveland, O. Vasuti költség 3 hó után megtéritve. (273-275)

MAGYAR SZAKÁCSNÉ kis családhoz felvétetik. A háznál több alkalmazott is van. Garfield 577. 2033 Arlington Rd. Euclid car. Cleveland, O. 274

Asszonyok és Leányok
gyári munkára felvétetnek doboz gyárba.
PEERLESS PAPER BOX CO.
1137 W. 6th St. Cleveland, O.
(A Union Depot mellett)
(273—74)

ASSZONY MOSÁSRA felvétetik. Jelentkezzen 3106 Lorain Ave., Cleveland, O., a cipőüzletben. 274

MUNKÁT KERES — FÉRFI.

EGY IDŐSEBB EMBER farmon munkát keres jobb családnál. Érti az öszszes farmmunkát. Cim: J Farmer, 704 So. Main St., Akron, O. 272—74

KIADÓ LAKÁSOK.

3 SZOBÁS udvari lakás, emeleten kiadó, pince, padlás, gáz, toilet bent. (Villany nincs.) 2047 W. 26th St. Közel a Lorain Ave.-hoz. Cleveland, O. (273-75)

6 SZOBÁS, magányos ház, fürdő, villany, gáz bent, felnőttekből álló családnak, azonnal kiadó. 3442 W. 63rd St. Cleveland, O. (273-75)

HÉTSZOBÁS HÁZ KIADÓ. Fürdő, villany, steam furnace, garázs. Közel a Madison és W. 98th Streethez. Megfelel egy nagyobb, vagy két kisebb családnak. Érdeklődni: 7419 Madison Ave., az udvarban. 274—76

BUTOROZOTT SZOBÁK.

KÉT BUTOROZOTT SZOBA, konyha, főző és mosóedénnyel ellátva, házaspárnak esetleg két rendes nőnek kiadó. Villamos megálló közelében. 2045 West 32nd St., Cleveland, O. (273-274)

SZÁLLODÁK.

HOTEL LORAIN
kényelmesen berendezett 23 szoba és étterem. Szobák naponta vagy hetenként kosttal vagy anélkül, nyitva éjjel nappal. West 28 és Lorain Ave. sarok. Cleveland, O.
Átutazók nagy figyelemben részesülnek.
Telefon: Lincoln 4752.

KERESTETÉS.

ÉDESANYÁMAT, Grünfeld Katalin urnőt keresem. Kérem azokat, akik cimét tudják, irják meg. Grünfeld Arnold, care of Szabadság, Box 171. Cleveland, O. (273-75)

KISS IMRE bátyámat keresem, aki azelőtt Toledoban lakott. A leányától van levele az óhazából. Kérem öt, vagy ismerőseit, irják meg cimét. A. Tóth, R. F. D. 7, House 16. Mecer, Pa. (273-75)

"JÁNOSHÁZA, Vasmegyei születésü Nyári Anna cimét keresi unokaöccse, Kis Horváth János zene-karmester, Jánosháza, Vasmegye, Hungary. (274—76)

KERESEM MARKÓ JÓZSEF urat, aki Cleveland 6 East 119-ik utcában lakott. Fontos megbeszélni valóm volna, személyesen vagy levélileg. Ki cimét közli, jutalomban részesül. Tudomásom szerint jelenleg Charleroi, Pa., tartózkodik. John Kovács, 1220 Belden Ave., Canton, O. 274—76

SZEPESY BERTI vömet keresem, aki leányom elhalálozása után elköltözött W. Virginiából. Kérem öt, vagy ismerőseit, irják meg cimét. Enna Kalapos, 5422 Clarence St, Lankershin, Calif. 274—76

HÁZASSÁG.

KÖZÉPMAGAS, 35 éves, nőtlen ember 25-30 év közötti özvegy, avagy hajadon nőt keres feleségül. Egy gyermek nem határoz. Csakis tisztességes nő irjon. Hozomány nem szükséges. Kálmán Magasi, 207 Michigan Ave., Dayton, O. (273-74)

27 ÉVES, tisztamultu, szorgalmas fiatalember szeretne farmerleánnyal, vagy özveggyel házasságra lépni. Ajánlatok e cimre kéretnek: George Képesi, 8718 Buckeye Road, Cleveland, O. 272—74

50 ÉVES JÓMÓDU ÖZVEGY EMBER házasság céljából keres hozzáilló szolid nőt. Csak fényképes ajánlatra válaszolok. Szabadság Milwaukeei Iroda, 1210 Galena Street, Milwaukee, Wis. 274—76

39 ÉVES IPAROS házasság céljából megismerkedne egy középkoru, tisztességes nővel. Csakis fényképes levelekre válaszolok és azoknak, akik hajlandók ebben a városban megtelepedni. Vallás és gyermek nem határoz. C. R. 324 First St., Rankin, Pa. 274—76

LEVELEZÉS.

A HEGYRŐL. E. Sz. Gyere, minden másképp lesz. Lássam a gyermekemet, mert én rövid időn belül haza utazok. E. Sz. F. M. óhazából egy levelet kaptam, ami téged és engem is igen érdekel. John Török, Crucible, Pa. 274—76

SZECSKÓ MARY, 34 éves, szőke, kis növésü feleségemet, aki engem hat hét előtt elhagyott és magával vitte két kisgyermekemet is, keresem. A fiu Frank nevü, nyolc éves, a leány Mary nevü, hat éves. Aki hollétükről tud, kérem értesitsen, 25 dollár jutalmat adok. Martin Vill, R. 13, Ockville, N. Y.

TESTVÉREIM! Beregmegye, Makkosjánosiból származó BALÁZSI BORBÁLA és ESZTER tudassátok cimeiteket. Aki tud felölük, közölje testvérbátyjukkal. Balázsi Károly, B 82, Ethel, W. Va. 272—74

ELADÓ ÜZLETEK.

BETEGSÉG MIATT eladó jólmenő soft drink és restaurant üzlet. 1260 Washington Ave., Cleveland, O., 274—76

10 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ BUTCHER ÜZLET, anyagi ügyek miatt, sürgősen eladó. Jöjjön és tegyen ajánlatot. Egy része kifizetve, a többi könnyü törlesztésre. 4737 Lorain Ave., Cleveland, O. 274—76

MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ olcsón eladó, elutazás miatt, Pittsburghban. Több nemzetiség által lakott helyen. modern berendezéssel. Ugyancsak egy husz éve fenálló Péküzlet teljes felszereléssel, házzal együtt legalacsonyabb áron eladó. Tudakozódni Szabadság irodájában 427 Bakewell Bld. Pittsburgh, Pa. (266, 68, 70, 72 74, 76.)

ELSŐRENDŰ BERENDEZÉSSEL, ellátott BUTHER ÜZLET, csekély házbérért, azonnal kiadó. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál, 235 Bartgess Street, Akron, Ohio. (273-75)

SALOON, restaurant, tekepálya együtt eladó. Woodland Avenue és E. 43rd St. Érdeklődni: 4109 Woodland Ave., alatt. Cleveland, O. (273-75)

ELADÓ SOFT DRINK ÜZLET ÉS RESTAURANT.
10 szoba az emeleten bebutorozva és kiadva. $50 rent 1 és fél éves lease. bevándorlók lakta negyedben. közel gyárakhoz és város központjához. elutazás miatt jutányos áron eladó. Hozzáértőnek aranybánya. Két hetet adok a vevőnek, hogy meggyőződjék.
380 E. Front St., Youngstown, O. 274—75

ELADÓ HÁZAK.

HOLMDEN AVE.-N.
Kitünő állapotban lévő 7 szobás ház, fürdő, villany, viz, gáz bent, eladó. Ára: $3700. Érdeklődni 9742 Lorain Ave. Cleveland, O. (273-75)

ELADÓ FARMOK.

NYOLCVAN akeres farm eladó. Ház, istálló, melléképületek, fiatal gyümölcsös. Ötven aker szántó, a többi legelő. Ára $3800. $600 készpénz. Bővebbet levélileg. Joe Szakály, Algir, Mich. (273-75)

FARMOK VÉGELADÁSA
Ez őszön potom árakon adom el az alábbi farmokat is, **mert a jövő évi jegyzékemre ugy is sok uj birtokot veszek fel.** Aki tehát kis pénzért akar farmot venni, gyorsan intézkedjék, mert a leszállított áraimat az élelmesebb szittyák majd hamar kihasználják. Tehát:

1) **45 acres, sik kőmentes birtok,** patak, de rozzant épületek. Gyárvárostól 3 májlra, iskola közelében. Ára $600, de csak készpénzért. Mellette:

2) **62 acres, hason talaju, de jobb épületekkel,** ez évben is dus szénatermés lett rajta. Ára $1600. Ebből $600 cash; a többi évi $50, ötös kamattal.

3) **490 acres, sik, kőmentes tanya,** 2 ház s melléképületek, de reparálandók. Lyons-Falls gyárvárostól ötödfél, a Lyons-Dalei papirgyártól másfél májlra esik e szép, nagy, de most elhanyagolt birtok. Sok tüzifa és szerszámfa az erdejében, amit a közeli városokban igen jól értékesithet. **Iskola a farmtól 600 lépésre, pósta naponta megáll a házak előtt.** Ára $4000 félárlefizetéssel, a többi évi $200 s ötös kamat. **Két sógornak lenne jó.**

4) **47 acres birtok** Speryville magyar faluban, jó föld, de rozzant épületekkel. **Mégis igen olcsó $600-ért, de csakis cash. Átellenében:**

5) **4 acres farmocska,** fronttal az utcára, véggel a Black Riverre, 5 szobás, köpincés ház, lóistálló, tyukól, pajta. Ára $700 készpénzért. **Ez cipésznek lenne jó, akire ott égető szükség van a sok környéki farmer miatt.**

6) **110 acres farm,** 2 májlra Speryvilletől, sok jó szántóval, de rozzant épületek. **Ára nagyon olcsó, $1000-ért, fele lefizetésre,** a többi 5-ös kamattal. Közelében:

7) **115 acres, most is jól mivelt, szép tanya,** 4 szobás ház, uj köistálló, 30 marha s 4 lóra pajta, tyuk és sertésól. **Potom ára $1600, ebből $1000 cash.**

8) **35 acres farmocska,** Crystal-Dale falu és iskola közelében, 4 szobás, köpincés házikó, szép almafák, kut, patak rajta, jó szántó és kaszáló. **$800 cash.**

9) **25 acres, most is jól mivelt tanyácska,** 5 szobás, köpincés jó ház, istálló, pajta, kut, patak, gyümölcsfák. Egy jó ló, tehén, 40 tyuk s a gazdasági szerszámok, a termés és 2 kályha megy vele. **$1350-ért cash. Mellette:**

10) **57 acres farm, nagy, jó épületek,** almafák, forrás. Ára $1500. Ebből $1000 cash, a többi évi $100 és 5-ös kamat. **Ha felszereli, ott jól megél.**

11) **35 acres, jelenleg is jól mivelt tanyácska,** 6 szobás jó ház, istálló, pajta, forrás, patak, jó erdő rajta, 2 tehén, egy üsző, tyukok, butorok, gazdasági szerszámok, s az összes terméssel igen olcsón, $1600-ért, **de csak cash.** Mellette:

12 **256 acres, nagyrészt sik birtok,** 2 jó ház, sok jó melléképület, szép gyümölcsös, cukorfák, szirupfőző gépezet s 1000 beder, kut, 2 patak e szép birtokon, sok szántó s jó erdő. **Az öszszes termés, 3 ló, 8 tehén, 6 üsző, 1 bika, sertések, tyukok, kacsák, libák, egy juh és temérdek gépezet, $100-os sajtgyári részvény megy vele $5500-ért,** amiből $2000 a birtokon maradhat. Az állami uttól, stór, falu, iskola, sajtgyártól egy májlra fekszik. **Két sógornak lenne jó.**

13) **36 acres ugy épületei, mint talajára elsőrendü,** 40 év óta jól művelt tanyácska. 4 májlra Lowville megyei székhelyhez, s egyre a falu, stór, iskolához, posta naponta a ház előtt megáll, szép almafák s jó erdő, kut, forrás rajta. Vele megy az összes termés, 1 jó ló, 3 szép fejős, 2 sertés, 25 tyuk s az összes gépezet és szerszámok. **$2000-ért, de cakis cash.**

14) **44 acres, fekete agyagu birtok,** finom épületekkel, 7 májlra Lowvilletől, iskola, sajtgyár, falu közel. 2 jó ló, 6 tehén, 2 üsző, 3 sertés, 30 tyuk, a termés és a **gazdasági gépezet megy e jó birtokkal $4200-ért. Ebből $2000 rajta maradhat.**

15) **115 acres szép tanya a Lowville-Beaver-Fallsi** állami uton, **8 szobás** ház, köpince, melléképületek, kut, patak, 3 ló, 12 fejős, 2 üsző, 5 borju 3 hizó, tyukok, **a termés és sok gépezet megy vele, sok szénával $5600-ért.** Ebből $2000 a birtokon áll évi $150 s 5 százalékos törlesztéssel.

16) **100 acres, elsőrendü farm,** csak 4 májlra kövezett uton Glenfieldhez, nagy, jó ház, sok melléképület, az öszszes termés, formgépezet, kovácsszerszámok, 2 ló, 4 tehén, 2 üsző, 2 sertés, tyukok, pulykák, sok széna megy vele $4000-ért. **Ebből $2000 a birtokon áll, hosszu törlesztésre.** Mellette:

17) **146 acres, remek tanya, hatalmas épületekkel,** 2 ló, 4 tehén, 2 üsző, a termés és temérdek **gazdasági gépezet megy vele $4200-ért.** Ebből **$2000 a farmon maradhat. Két sógornak lenne alkalmas e szép birtok.**

18) **56 acres birtok, uj épületek,** kut, patak, jó erdő rajta, most is jól mivelve. Jó ló, 3 tehén, 1 üsző, 1 sertés, 40 tyuk s a gazdasági felszerelés és az összes termés megy vele $2500-ért. **Ebből $1700 lefizetendő, a többi évi $100 és 6 százalékos kamat.**

19) **340 acres, sik tanya,** 2 ház s melléképületek, 2 halastó, patak rajta. Vele megy 2 ló, 8 tehén, 4 borju, 1 bika, 2 sertés, 20 tyuk, az összes termés és gazdasági gépezet. Temérdek tüzifa és keményfa a nagy erdejében, de a puhafa eladva. **Azért mégis igen olcsó $5000-ért.** Ebből $3000 cash.

20) **210 acres, nagyrészt sik birtok, a gyönyörü Brantingham nyaralóhelyen,** ahol már 22 szittyának van birtoka. Nagy lakóház s melléképületek, 3 ló, 13 marha, 1 sertés, 30 tyuk, a termés és a gazdasági felszerelés megy vele $5000-ért. **Ebből $3200 cash, a többi hosszu törlesztésre 6 százalékkal.**

Irjon a farmjegyzékemért, s a levelem vétele után rögtön induljon, hogy mások meg ne előzzék. A jövő évre már ily potom árakon nem vehet itt birtokot. E. MIHÁLYI, Glenfield, New York State. 274, 77, 80

40 AKERES FARM, egy mértföldnyire gyönyörü községtől, Schenectady omnibus vonal mentén, eladó. 30 aker termelhető Tiz aker erdő és legelő. 50 darab almafa, sok más gyümölcsfa és szamóca. Kilenc szobás ház, vizvezeték a házban, istálló, tyukól, garázs, jégverem, disznóól, ehez jön: szerszámok, felszerelés, termés, gépek, Két ló, négy tehén, egy darab sertés, 12 tyuk, egy kis kocsi, deszka kocsi, ekék, szánkó, szénaszedő, egy cultivator, 3 eke, 1 harrow, egy dupla szet lószerszám, egy másik lószerszám, cream separator, kis szerszámok és sok széna. Ára $1600, többi bond és mortgage.
EDWIN BARTON
Box 14, Delanson, N. Y.
271, 72 74 76 78 80

45 AKERES FARMA olcsón eladó. Van 100 drb. csirke, 2 tehén, 2 borju, 1 ló, 2 sertés, 16 tonna széna és 140 bushel zab. Érdeklődni Steve Soltésznál, Caillicothe Rd., R. F. D., Chagrin Falls, O. 274—76

131 akeres farm, jövedelme $3036, lovak, baromfik
hét drb. szarvasmarha és bikák, ekék, tárgyázó gép, teljes felszereléssel megkapható még. Iskolák, üzletek, templomok, városi piac közelben. Igen termékeny föld az egész környéken. Egy száz aker géppel dolgozott szántó, forrásviz a legelőn, mintegy egyszázezer láb deszka, 25 almafa, 12 barackfa, cseresznye, körte, szilva. Kitünő emeletes, hétszobás ház, porch, gázvilágitás. 56 lábas basement barn, silo, tej, tyukól, nyári otthon, stb. Tulajdonos visszavonul. Mindennek ára $9500, részben készpénz. J. C. McIntire, Bealle Ave., Wooster, Ohio. (274—75)

BÉRBEADÓ FARMOK.

BÉRBE ADÓ ARANY BÁNYA
40 aker gyümölcsös. 5 mértföld Clevelandtól. Iskola és care line közel. 2000 drb. gyümölcsfa, többfajta alma, körte és cseresznye, évente 4—5000 bushel csak körtéből, terem tavasztól őszig. Kerti vetemény föld 15 aker. Jelenlegi bérlő $20,000 takaritott meg pár év alatt. Market standot is megkapja. Tehenek, lovak és minden szerszám. **Ára csak $750.00**
Boldog lesz, aki bérbe veszi.
JOSEPH BACSÓ
12618 BUCKEYE ROAD
CLEVELAND, O.
274 76—77

ELADÓ TÁRGYAK.

CIMBALOM, olcsó árban eladó. Kitünően megfelelne karácsonyi ajándéknak. Érdeklődjék ezen a cimen: 2922 East 130th St. Tel. Bell. Garfield 3257-J (268-74)

CIPŐJAVITÓ GÉP, finnishing, jutányos áron eladó. — Lázár József, 7917 E. Grand Ave., Cleveland, O. (273-276)

JOGI TANÁCS.

HERMAN MALING
Német-magyar ügyvéd és nyilvános Közjegyző
A törvény minden ágában gyakorlott. — Tanács ingyen.
127 N. DEARBORN STREET
Room 511 Chicago, Ill.
Telefon: Dearborn 6096. (n)

Dr. Pessenlehner Antal
az óhazában, Angliában és Amerikában végzett hites ügyvéd és jogtanácsos
Room 415 Opera House Block,
BROADWAY LORAIN, OHIO
Telefon 2055
m m

PITTSBURGHI MAGYAR ÜGYVÉD
ARTHUR J. ZEIGER Ügyvéd és Közjegyző
(Beszél magyarul)
Room 14, George Building
436 Fourth Avenue. Pittsburgh, Pa
áll

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD
Gottlieb Lajos Hites ügyvéd és Jogtanácsos.
Ingyen tanács mindennemü közés váltó, váló és bürtető ügyekben. Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 5-ig. Vasárnap délelőtt 10—12-ig. 1572 N. Halsted Street, az emeleten. — Telefon: Diversey 3134.

VEGYES.

KIRÁLY ERNŐTŐL
és más művészektől ezer remek BESZÉLŐGÉP LEMEZ érkezett Budapestről. Kérjen jegyzéket. Beszélőgépek olcsó árban.
L. FAZEKAS
1463 First Ave.,
NEW YORK.
hap—áll

GYÓGYIT KÜLSŐ BELSŐ BETEGSÉGEKET
DR. O. H. JENNINGS
orvos és sebész
GOODMAN BUILDING
WILLIAMSON, W. Va.
s-áll.

BÁNYÁSZOK
Fülbevalók, Gyürük, Karperecek, vizes nagy ivó kis pohár.
Óra van 98 centes munkás ezüst és arany, nyakék és láncok. Elvállalok óra javitást.
G. C. Wellman, Logan, W. Va.
s

ÉLETMENTŐ
Ezen kiválóan érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg, figyelemmel olvasandó. Nagy fontossággal bir ugy házasulandók, mint azokra olyanokra, kik boldogtalan házasságban élnek. Részletesen foglalkozik minden férfi és női ideggyengeséggel, vér, bőr és krónikus bajokkal, leirja az említett gyengeség okait: egyáltalán előszorol minden előforduló betegséget s annak mikénti gyógyitását. Az Eskór (Epilepsia) betegségnek, valamint gyógyitásának több lap van szentelve. Ára bélyegekben 15 cent, ajánlva 25 cent. Kiadva a
Német Gyógyintézet
által
684 UNION AVE., NEW YORK.
A kuruzslás meggátlása céljából. Bejegyezve 1860-ban, összhangban a kongressusi törvényekkel.
hap

FÉRFI VAGY NŐ MANAGER KERESTETIK
Külföldi osztály részére
Nagy pittsburghi részvénytársaság, jutányos áru és a legfinomabb lakberendezési üzlete részére, gyakorlattal biró, megbizható, szorgalmas managert keres külföldi osztályában.
Jelentkezőnek egy vagy több idegen nyelven kell irnia és beszélnie tökéletesen, kell hogy hasonló állásban működött volt, értenie kell ahoz, hogy megfelelő férfiakat és nőket alkalmazzon, akik vele együtt dolgoznának, akikkel együtt szép üzleti eredményeket tudna felmutatni. Irjon bővebben magáról, nemzetiségét, korát, nős-e, vagy nőtlen, hány nyelvet bir, stb. Érdeklődők az alábbi cimre irjanak:
P. O. Box 829, Pittsburgh, Pa.

Szénbányászok
kerestetnek
Kőszénladolók felvétetnek egy olyan bányába, amely készletre dolgozik, igy állandóan van munka.
Kitünő megélhetési viszonyok.
Ide jöjjön dolgozni, ha kellemes helyen akar lakni.
Irjon az alábbi cimre bővebb felvilágositásért.
J. J. GILMORE, Superintendent
MAIN ISLAND CREEK COAL COMPANY
BARNABAS, W, VA.
(áll)

Szénbányászok
kerestetnek
Kőszénladolók felvétetnek egy olyan bányába, amely készletre dolgozik, igy állandóan van munka.
Kitünő megélhetési viszonyok.
Ide jöjjön dolgozni, ha kellemes helyen akar lakni.
Irjon az alábbi cimre bővebb felvilágositásért.
GEO. L. DAVIS, Superintendent
MAIN ISLAND CREEK COAL COMPANY
MICCO, W. VA.
(274—85)

$$$$$$$$$$$$$$$ $$$$$$$$$$$$$$$
MAGYAR MINEREK $ magas a szén tiszta van e bányász munka $
Jó burdingház nagy kereset, a bányász itt Nem lát szükséget. Magyaros koszt, jó ellátás Jöhet cingel bányász. Fizetünk, ha ladol Keres szépen. A bányánkban minden két héten.
CRYSTAL BLOCK MINING CO.
Gates, W. Va. P. O. Lobata, W. Va. dipó SPRIGG, W. VA.
s

Karácsonyi ajándék különlegesség

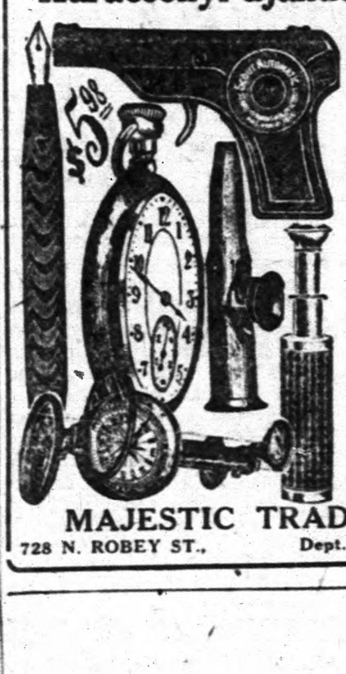

Ha karácsonyra valami ujdonságot akar ajándékba venni valakinek, nálunk megkapható. 1. Roskopf rendszerü óra ezüstözött nickel, erős acél szerkezet pontos időt tart, legjobb minőség ezen az áron. Öt évi jótállás. 2. Scout önmüködő játék pisztoly, fekete fényezett acélból. 3. Telescope, három részből, olyan, mint a valódi. Külső része bőrutánzatból készült. Leszerelhető réztető. cső belseje szintén réz. 4. Triumph kombináció, szinházi és tereplátcső, japánfémből készült. Egy és kétcsöves, vizsgálhat virágokat, stb. Egyébb célokra is alkalmas, például orra helyezve tükörnek, melyen szemét vizsgálhatja, mikroskópnak is jó. Nagyszerü nagyitó, olvasni is könnyebben lehet ezen és kitünő teleszkóp. Ez nem játék, hanem valódi üvegekkel ellátva, tiszta és nagy. 5. öntöltő toll, sokáig eltart. Mindezt az öt cikket, karácsonyig saját árunkon küldjük el, az ára csak $5.98. Rendeléshez mellékeljen 35 cent áru bélyeget szállitási költségeinkre, a többit a leszállitáskor kell fizetni. Irjon még ma.

MAJESTIC TRADING COMPANY
728 N. ROBEY ST., Dept. A-200 CHICAGO, ILL.
274—75

SAJÁT MAGA MEGVÉDÉSÉRE
Kitünő minőségü revolverek és automata pisztolyok
RENDKIVÜLI LESZÁLLITOTT ÁRON
Pénzének teljes ellenértékét kapja—Rendeljen tőlünk

No. 600. Hammerless automata öntöltő revolver, "U. S. Iver Johnson 32 és 38 kaliberü — Ára $9.95.

Az itt látható Hammerless automata öntöltő "U. S. Iver Johnson" revolver egyike a legerősebb és legjobb minőségü automata revolvereknek. Legjobban ismerik arról, hogy rendkivül gyorsan müködik.
Teljes biztonságot nyujt a szabadalmazott biztonsági csatt által, amely megakadályozza, hogy a revolver véletlenül elsüljön. Igen népszerü. Csöve és a cilinder a legjobb minőségü öntött acélból készült. Kék finish. ötlövetü. Kinyitható model, könnyen kezelhető, biztos és erős. S. & W. hosszu és rövid töltények használhatók. Kétszer annyit ér mint amit kérünk. Használati utasitást és egyéb felvilágositást minden revolverhez mellékelünk. Ára $9.95, szállitási költség 35 cent külön.

No. 400. Amerikai "Double Action" revolver. 32 és 38 kaliberü. Ára $5 75

Amerikai gyártmányu dupla lövetü revolver 32 s 38 kaliberü. Gondosan és jól elkészitve, kék acél finish, mintázott gummi tartóval. Cső 2½ incses. Igen jó, biztos revolver. S. & W. hosszu és rövid töltények használhatók. 5 lövetü 38 caliberüre, 6 lövetü 22 kaliberüre. Ára $5.75. Szállitási költség 35c.

No. 500 importált automata "O'WA" pisztoly. 25 kaliberü. U. S Colt 25 kaliberü töltények használandók. Ára $9.95

Kitünő minőségü, automata pisztoly A legjobb munkások által készitve, kitünő minőségü acélból. Kék acél. Rendkivül erős, biztos, mert biztonsági zárral van ellátva Csinos kemény gummi tartóval. U. C. Colt 25 kaliberü töltények használandók. Hétlövetü. Rendes ára $16. Mi egyedül importáljuk és azért adhatjuk ezért az árért $9.95. Szállitási költség 35c külön.

No. 316 Valódi Németországból importált önmüködő "Ortgies" 32 kaliberü pisztoly ára $11.50

U. S. Colt 32 kaliberü töltény használandó.
Ez egyike a legfinomabb önmüködő pisztolyoknak a világon. Teljesen biztonságos és megbizható, pontosan lövő, öntöltő, biztonsági zárral. Lövés után magától dobja ki az üres töltényt, melynek helyébe azonnal uj megy a csőbe. 32 caliberes U. S. Colt töltények használandók hozzá, 9 lövés adható le vele. Kék acél finish kivitelben, diófa fogóval. Biztonsági zárja a fogantyuban van. A legjobb németországi pisztoly, amit idehozattak. Megéri a $20-t is. mi egyenest onnét importáltuk és a lehető legalacsonyabb árban ajánljuk. Ára $11.50. Szállitási költség 35 cent külön.
Holster bármilyen revolverhez $1.75, szállitási költség 25 cent külön.
Rendelésnél sziveskedjék a kivánt revolver számát pontosan megjelölni és azt, milyen kaliberü legyen és mellékeljen 35 centet szállitási költségekre. Az árat akkor fizeti, amikor leszállitják. Teljes megelégedésről jótállunk, vagy pénzét vissza adjuk. Irjon még ma.
UNION SALES COMPANY, Dept. 325
15 SO. DESPLAINES STREET, CHICAGO, ILL.
(262, 68, 74, 80)

— mondta Monte Cristo, — igaz, hogy ez csupán a hit dolga.

— Oh, méltóságos uram, mennyire igaza van! Ebben a gyermekben büntetett meg engem az Isten. Soha még elvetemültebb természet nem nyilatkozott meg kifejletlen lélekben, pedig nem lehetne mondani, hogy elhibázott lett volna a nevelése, mert az asszony ugy bánt vele, mintha a magáé lett volna; külsejére nézve helyes gyerek volt különben; világoskék szemei olyanok voltak, mint a kinai porcellán kék sávjai, melyek oly szépen olvadnak össze a fehér alapszinnel; csak hirtelenszőke haja adott valami különös kifejezést arcának, mit sunyi tekintete és kaján mosolya még visszataszitóbbá tett. Azt mondja a példabeszéd, hogy vörös kutya, vörös ló, vörös ember egy se jó; no hát ez kutyául bevált Benedettora, mert kölyök korától fogva megátalkodott gonosz volt mindig. Igaz ugyan, hogy Assunta is megrontotta kezdetben a folytonos dédelgetéssel; szegény sógorasszony néha négy-öt mértföldet is gyalogolt, hogy valami csemegét vagy nyalánkságot hozhasson neki a városból, hanem azért az a kölyök csak jobban szerette a szomszéd kertből lopkodni a gyümölcsöt, pedig a mi kertünkben is volt az orra előtt az almafa meg a gesztenye.

Benedetto öt-hat esztendős lehetett már, mikor Vasilio szomszéd, ki a mi földünk szokása szerint nem tartotta zár alatt sem a pénzét, sem egyéb értékes holmiját, mint tetszik tudni, Corsicában nincsenek tolvajok, hát mint mondom, Vasilio egyszer beállit hozzám, elpanaszolva, hogy eltünt egy arany az erszényéből; vigasztalgattuk, hogy bizonyára elszámitotta magát, hanem ő erősködött, hogy bizonyos a dolgában. Aznap Benedettot reggel óta nem láttuk már s aggódtunk is miatta, mikor estefelé mégis csak hazakerült, ölében egy majommal, melyet, mint mondá, egy fához kötve talált.

Egy hónap óta motoszkált már a fejében az a gondolat, hogy valamiképpen szert tegyen egy majomra. Valami vándor komédiás járt Roglianoban, ki mindenféle állatmutatványaival egészen elcsa-

varta a fejét s valószinüleg ez vezette arra a szerencsétlen gondolatra.

— Ámi erdeinkben nincsenek majmok s különösen a fához kötve; valld be hát szépen, hol szedted ezt az állatot — faggattam a gyereket.

Benedetto egészen belemelegedett és oly kimeritő részletességgel rögtönzött egy mesét, mely inkább képzelőerejének vált becsületére, mint igazságszeretetének; dühbe jöttem, kinevetett, megfenyegettem s két lépést hátrált.

— Meg ne üss, nincs jogod hozzá, nem vagy az apám!

Sohasem tudtuk meg, hogy kitől tudta meg ezt a végzetes titkot, mit oly gondosan rejtegettünk előle; de bármiként jött is nyomára, ez a felelet, mely hü tükre volt jellemének, nagyon megdöbbentett s karom lehanyatlott, anélkül, hogy a gyerekhez nyultam volna; diadalmaskodott és ez a győzelem még arcátlanabbá tette, annyira, hogy ettől fogva Assunt, ki annál jobban szerette, minél kevésbbé volt méltó szeretetére, most már még többet költött rá s a kölyöknek sikerült is kivinnie nála mindent, amit csak akart. Ha odahaza voltam, mégis csak féken tartottam egy kissé, de alig tettem ki lábamat a házból, már Benedetto volt az ur és egyre jobban garázdálkodott. Alig volt tizenegy esztendős kamasz, de már fölserdült legényekkel barátkozott, természetesen a Bastia és Corte környékbeli legvásottabb suhancokkal s már a hatóság is szemet vetett rá s bennünket is megintettek, bár csinyjei olykor többet érdemeltek volna egyszerü megrovásnál.

Megrémültem; az efféle vizsgálatoknak esetleg gyászos következményei lehettek volna rám nézve; valami nagyon fontos vállalat érdekében éppen elfele készültem Corsicából. Jól meghánytam-vetettem a dolgot s elhatároztam, hogy nagyobb bajt kikerülendő, magammal viszem Benedettot is. Reméltem, hogy a csempész életmód és a szolgálati fegyelem megtöri ezt a hajthatatlan jellemet, mely már-már a romlás örvényébe merült.